

Wzór
RAPORT SAMOOCENY¹

OCENA PROGRAMOWA (PROFIL PRAKTYCZNY)

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Politechnika Rzeszowska, al. Powstańców Warszawy 12, 35-959 Rzeszów

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Finanse i rachunkowość

Poziom/y studiów: drugi

Forma/y studiów: stacjonarne i niestacjonarne

Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek: Ekonomia i finanse

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Symbol		Treść	Odniesienia do PRK
K_W01	Zna i rozumie:	w uporządkowany i pogłębiony sposób metody i teorie z zakresu finansów i rachunkowości	P7S_WG
K_W02		w pogłębionym stopniu problemy związane z projektowaniem poszczególnych elementów systemów finansów i rachunkowości	P7S_WG
K_W03		w pogłębionym stopniu zagadnienia dotyczące norm prawnych i przepisów prawnych odnoszących się do systemów finansów i rachunkowości	P7S_WK
K_W04		społeczne i etyczne uwarunkowania funkcjonowania służb finansowo-księgowych przedsiębiorstw i instytucji	P7S_WG
K_W05		zachowania człowieka w sytuacjach związanych z funkcjonowaniem systemów finansów i rachunkowości	P7S_WG
K_W06		w pogłębionym stopniu zagadnienia związane z działalnością gospodarczą, związanym z nią ryzykiem, możliwościach zarządzania nią oraz wspomaganie informacyjnego	P7S_WG P7S_WK
K_W07		w pogłębionym stopniu zmiany społeczno-ekonomiczne i ich wpływu na rozwiązania z zakresu finansów i rachunkowości oraz metodologię i metodykę badań w tym zakresie	P7S_WG P7S_WK

¹ Wykaz dokumentów, które należy dołączyć do raportu samooceny oraz tych, które należy przygotować do wglądu w czasie wizytacji zawiera Załącznik nr 2.

K_W08		w pogłębionym stopniu charakter, miejsce i znaczenie finansów i rachunkowości w systemie funkcjonowania przedsiębiorstw i instytucji	P7S_WG
K_U01	Potrafi:	przeprowadzić zaawansowaną analizę i ocenę procesów funkcjonujących w finansach i rachunkowości	P7S_UW
K_U02		wykorzystywać dostępne źródła informacji do prognozowania procesów i zdarzeń mających wpływ na kształtowanie systemów finansów i rachunkowości	P7S_UW
K_U03		w praktyczny sposób ocenić ryzyko oraz następstwa podejmowanych decyzji	P7S_UW
K_U04		swobodnie posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu finansów i rachunkowości	P7S_UW
K_U05		organizować i podejmować działania związane z funkcjonowaniem człowieka w systemach finansów i rachunkowości	P7S_UW
K_U06		w praktyczny sposób dokonywać oceny oraz projektować elementy systemów finansów i rachunkowości	P7S_UW
K_U07		posługiwać się zdobytą wiedzą do kierowania procesami w różnych przedsiębiorstwach i instytucjach	P7S_UW
K_U08		posługiwać się poznanymi metodami, narzędziami oraz niezbędnym wyposażeniem do rozwiązywania problemów w zakresie finansów i rachunkowości	P7S_UW
K_U09		odpowiednio reagować w różnych sytuacjach związanych z funkcjonowaniem służb finansowo-księgowych przedsiębiorstw i instytucji	P7S_UW
K_U10		korzystać z wiedzy i umiejętności zgodnie z powszechnie przyjętymi zasadami etycznymi i przepisami prawa	P7S_UW
K_U11		skutecznie komunikować się w typowych sytuacjach funkcjonowania przedsiębiorstw i instytucji	P7S_UK
K_U12		posługiwać się językiem obcym w zakresie finansów i rachunkowości na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7S_UK
K_U13		kierować pracą zespołu	P7S_UO
K_U14		samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	P7S_UU
K_K01	Jest gotów:	do ciągłej aktualizacji swojej wiedzy oraz podnoszenia swoich kwalifikacji	P7S_KR
K_K02		inspirować innych do podejmowania procesu uczenia się	P7S_KO
K_K03		pracować w zespole, przyjmując w nim różne role	P7S_KR
K_K04		odpowiednio planować pracę swoją oraz zespołu ustalając priorytety dla siebie i wszystkich jego członków	P7S_KR
K_K05		prawidłowo identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z wykonywaniem zawodu	P7S_KK
K_K06		pokonywać własne ograniczenia i potrafi sobie z nimi radzić w typowych sytuacjach zawodowych	P7S_KR
K_K07		do myślenia, inicjowania i działania w sposób przedsiębiorczy także na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego	P7S_KO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Dr hab. Marcin Jurgilewicz, prof. PRz	Dziekan Wydziału Zarządzania
Dr Anna Feruś	Adiunkt
Dr Marek Kiczek	Adiunkt
Mgr Małgorzata Kustra	Pracownik naukowo-techniczny
Dr hab. inż. Grzegorz Lew, prof. PRz	Prodziekan WZ ds. kształcenia do 30.09.2019 r.
Mgr inż. Witold Mazur	Pracownik naukowo-techniczny
Dr Tadeusz Olejarz	Prodziekan ds. nauki
Mgr Kornelia Osieczko	Asystent
Dr Paweł Perz	Adiunkt
Dr Monika Pasternak- Malicka	Adiunkt
Mgr inż. Arkadiusz Surowiec	Pracownik naukowo-techniczny

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	1
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny.....	3
Prezentacja uczelni	5
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się.....	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się.....	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	12
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	16
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	18
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	24
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku.....	26
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	31
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.....	33
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.....	35
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	41
Część III. Załączniki.....	42
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów.....	42
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających.....	52

Prezentacja uczelni

Politechnika Rzeszowska im. I. Łukasiewicza jest najstarszą i największą uczelnią techniczną na Podkarpaciu, której początki sięgają 1951 r., gdy w Rzeszowie powstała Wyższa Szkoła Inżynierska. W dniu 1 października 1974 r. na mocy rozporządzenia Rady Ministrów została powołana Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza. Dziś Politechnika kształci studentów na siedmiu wydziałach, które prowadzą 29 kierunków studiów, w tym – jako jedna z dwóch uczelni w Polsce – Politechnika kształci pilotów lotnictwa cywilnego. Po transformacji ustrojowej w 1991 r. w otoczeniu Rzeszowa powstało wiele przedsiębiorstw działających w Specjalnych Strefach Ekonomicznych związanych z nowoczesnymi technologiami, w których działy logistyczne stanowią istotną część działalności. Uczelnia bierze aktywny udział w innowacyjnym rozwoju miasta, regionu i całego kraju. Poprzez współpracę z władzami regionalnymi, samorządowymi, przemysłem i środowiskiem kultury, reaguje na zapotrzebowanie na nowe dyscypliny nauki doskonaląc programy kształcenia, celem przygotowania absolwentów do sprostania wymogom współczesnej gospodarki i poprawy jakości życia.

Wszystkie Wydziały Politechniki Rzeszowskiej współpracują z przedsiębiorstwami zrzeszonymi w Dolinie Lotniczej, jednym z kilku najbardziej rozpoznawalnych w Unii Europejskiej stowarzyszeń przemysłu lotniczego, obejmującego szereg firm. Branża ta, bardzo szybko rozwijająca się, potrzebuje ścisłej współpracy z wyższymi uczelniami Podkarpacia w różnych dziedzinach, nie tylko z zakresu nauk technicznych, ale także w zakresie zarządzania, logistyki, finansów i rachunkowości.

Wydział Zarządzania i Marketingu Politechniki Rzeszowskiej został utworzony zarządzeniem nr 20 Ministra Edukacji Narodowej z 3 sierpnia 1993 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Politechnice Rzeszowskiej (Dz. Urz. MEN nr 7, poz. 27). Obecna nazwa Wydział Zarządzania przyjęta została w 2010 roku. Od momentu powołania wydziału jego oferta dydaktyczna odpowiada na bieżące zapotrzebowanie otoczenia biznesowego i podlega aktualizacji wraz ze zmianami na rynku pracy, zaś działalność naukowo-badawcza rozwija się w obszarach istotnych dla rozwoju gospodarki kraju i regionu. W strukturze Wydziału funkcjonuje dziesięć jednostek podzielonych na Katedry i Zakłady:

- Katedra Ekonomii /ZE/,
- Katedra Marketingu /ZM/,
- Katedra Metod Ilościowych /ZI/,
- Katedra Nauk Humanistycznych /ZH/,
- Katedra Prawa i Administracji /ZP/,
- Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności /ZO/,
- Katedra Systemów Zarządzania i Logistyki /ZL/,
- Zakład Finansów, Bankowości i Rachunkowości /ZF/,
- Zakład Informatyki w Zarządzaniu /ZC/,
- Zakład Nauki o Bezpieczeństwie /ZB/.

Aktualnie działalność dydaktyczna Wydziału Zarządzania obejmuje kształcenia na pięciu kierunkach: Bezpieczeństwo wewnętrzne (I i II stopień), Finanse i rachunkowość (I i II stopień), Logistyka (I i II stopień), Zarządzanie (I i II stopień) oraz Zarządzanie w sporcie (I stopień).

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Kierunek Finanse i rachunkowość II stopień został uruchomiony od roku akademickiego 2019/2020 na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Załącznik 1.1).

Studia drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku finanse i rachunkowość prowadzone są w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Studia drugiego stopnia trwają cztery semestry i kończą się nadaniem tytułu magistra. Na kierunku realizowane są dwie indywidualne ścieżki kształcenia, tj: *rachunkowość i controlling* oraz *finanse przedsiębiorstw i instytucji*.

Kierunek finanse i rachunkowość jest przyporządkowany do dziedziny nauk społecznych, dyscypliny: ekonomia i finanse.

Koncepcja kształcenia na kierunku wpisuje się w misję Politechniki Rzeszowskiej oraz odpowiada założeniom Strategii Wydziału Zarządzania (Załącznik 1.2, Załącznik 1.4). W odniesieniu do misji Uczelni, przejawia się to przez powiązanie m.in. ze stwierdzeniem: „Uczelnia poprzez współpracę z różnymi podmiotami z otoczenia stale doskonali programy kształcenia, by umożliwiała przygotowywanie absolwentów do sprostania wymaganiom współczesnej gospodarki, w której istotne znaczenie mają interdyscyplinarne kompetencje, pozwalające na aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym w wymiarze lokalnym i narodowym”.

W strategii rozwoju Politechniki Rzeszowskiej oraz Wydziału Zarządzania określono konieczność uzyskania uprawnień do prowadzenia studiów II stopnia na wszystkich realizowanych do tej pory kierunkach.

Koncepcja utworzenia oraz kształcenia studentów na studiach II stopnia na kierunku finanse i rachunkowość była szeroko konsultowana z przedstawicielami otoczenia gospodarczo-społecznego m. z Podkarpackim Klubem Biznesu, Radą Biznesu, Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce (Załącznik 1.6a), Polską Izbą Biegłych Rewidentów (Załącznik 1.6b).

Ustalone dla kierunku studiów II stopnia finanse i rachunkowość efekty uczenia się zakładają wszechstronne rozwijanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych absolwenta w dyscyplinach związanych z kierunkiem studiów.

Wzrastające uzależnienie organizacji od rynku oraz procesy globalizacyjne wymagają łączenia wiedzy z różnych dziedzin nauki i praktyki. Do realizacji tego celu zostały dostosowane efekty uczenia się studentów na kierunku finanse i rachunkowość.

Absolwenci kierunku finanse i rachunkowość będą specjalistami zdolnymi do wykonywania funkcji służb finansowo-księgowych w różnorodnych organizacjach życia gospodarczego.

Celem kształcenia na II stopniu studiów na kierunku finanse i rachunkowość jest kształtowanie u studiujących zdolności do wykonywania różnych funkcji od podstawowego do średniego szczebla zarządzania w przedsiębiorstwach i instytucjach. Przekazywana w trakcie nauki wiedza dotyczy umiejętności sprawowania funkcji finansowo-księgowych, która wiąże się z jednej strony z fachową wiedzą, a z drugiej – ze sposobami postępowania ułatwiającymi takie strukturalne organizowanie sytuacji, by umożliwić rozwiązywanie problemów praktyki.

Znajomość specjalistycznej terminologii jest konieczna do komunikowania się ze specjalistami praktyki oraz do rozumienia literatury fachowej. Konkretna wiedza o przedsiębiorstwach i instytucjach, ramowych uwarunkowaniach prawnych lub empirycznie stwierdzonych prawidłowościach jest wymagana do rozpoznawania możliwości, barier oraz precyzowania działań.

Wiedza o modelowych sposobach postępowania ułatwia analizę i strukturalizację pojawiających się nowych problemów z zakresu finansów i rachunkowości.

Absolwenci II stopnia tego kierunku, poza ogólną wiedzą z nauk ekonomicznych w zakresie finansów i rachunkowości, a także z dyscyplin komplementarnych, zdobędą umiejętności specjalistyczne dotyczące identyfikacji, wyceny, prezentacji zdarzeń gospodarczych, funkcjonowania przedsiębiorstw, instytucji finansowych i banków oraz umiejętności analizy podstawowych zjawisk gospodarczych i sytuacji ekonomiczno-finansowych jednostek gospodarczych i instytucji.

Kluczową umiejętnością absolwentów kierunku będzie rozumienie przyczyn i skutków występowania zjawisk gospodarczych na szczeblu makro- i mikroekonomicznym w warunkach otwartej gospodarki rynkowej.

Absolwent w toku studiów II stopnia nabywa umiejętności znajdowania w rozszerzonym zakresie materiałów źródłowych z finansów i rachunkowości, właściwego ich rozumienia i prawidłowej analizy. W trakcie studiów student opanowuje specjalistyczne słownictwo w rozszerzonym zakresie z finansów i rachunkowości.

W trakcie studiów studenci mają możliwość zdobycia kompetencji językowych w zakresie języka obcego nowożytnego na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy i kompetencji informatycznych pozwalające na zastosowanie informatyki do wspomagania procesu zarządzania finansami i wykorzystania różnych aplikacji w systemach rachunkowości finansowej i zarządczej oraz giełdowych.

Przyjęty model kształcenia oraz poszerzony zakres treści studiów pozwala przygotować absolwenta do pełnienia szeregu ról na szczeblach podstawowym i średnim zarządzania służb finansowo-księgowych:

- roli interpersonalnej, sprowadzającej się do reprezentacji firmy w otoczeniu, przewodzenia w grupie, oceniania pracowników itp.,
- roli informacyjnej, sprowadzającej się do rozmowy z profesjonalistami, opracowywania, wysyłania raportów i sporządzania sprawozdań finansowych i innych bardziej szczegółowych zestawień, poszukiwania informacji związanych z funkcjonowaniem firmy i zmieniającym się prawem, szczególnie w zakresach podatkowym, finansowym i standardów rachunkowości,
- roli decyzyjnej, sprowadzającej się do inspiracji i inicjowania możliwości wprowadzania zmian, usprawniania struktur organizacyjnych, ustalania priorytetów, reprezentowania firm w negocjacjach indywidualnych i grupowych.

Absolwent będzie w pełni przygotowany do podjęcia pracy w przedsiębiorstwach i instytucjach finansowych oraz niefinansowych na stanowiskach wymagających wszechstronnej wiedzy i umiejętności z zakresu finansów i rachunkowości.

Zakładane efekty uczenia się na kierunku finanse i rachunkowość nastawione są na elastyczne reagowanie na potrzeby współczesnego rynku pracy. Przy tworzeniu i doskonaleniu oferty kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość Wydział Zarządzania korzysta z ogromnego doświadczenia praktycznego nie tylko własnych pracowników naukowo-dydaktycznych, ale także z doświadczenia przedsiębiorców oraz samorządowców. Plany i programy studiów kierunku finanse i rachunkowość, także II stopnia były i są szeroko konsultowane z interesariuszami zewnętrznymi. Dużym ułatwieniem do podejmowania tych konsultacji jest długoletnia współpraca z przedsiębiorcami zrzeszonymi w Podkarpackim Klubie Biznesu (ponad 200 przedsiębiorców), Radą Biznesu (Załącznik 1.3) działającą przy Wydziale Zarządzania, Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce oraz Polską Izbą Biegłych Rewidentów.

W planach i programie kształcenia na II stopniu studiów finanse i rachunkowość poprzez zakładane efekty kształcenia podkreślono interdyscyplinarność studiów i ich szerokie odniesienie do praktyki oraz otoczenia społeczno-gospodarczego. System efektów uczenia się jest tak zbudowany,

aby absolwent uzyskał możliwość podjęcia pracy w różnych przedsiębiorstwach i instytucjach na stanowiskach finansowo-księgowych.

We współpracy z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych zostało oszacowane zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu finansów i rachunkowości. Z badań rynku wynika, że zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu finansów i rachunkowości przekracza możliwości kształcenia specjalistów z tego zakresu przez uczelnie południowo-wschodniej Polski.

W planach studiów II stopnia kierunku finanse i rachunkowość zaproponowane zostały osobne ścieżki kształcenia, które studenci mogą samodzielnie wybrać, obejmujące odrębne zagadnienia o charakterze specjalistycznym, powielające wynikający z praktyki gospodarczej podział na finanse, rachunkowość finansową i zarządzaną. Każdej z nich zostały przypisane właściwe efekty kształcenia.

Na kierunku finanse i rachunkowość II stopień praktyka zawodowa obejmuje trzy miesiące na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

Koncepcja kształcenia na kierunku stanowi odpowiedź wobec oczekiwań zewnętrznych interesariuszy, zwłaszcza w dobie dynamicznego rozwoju regionu oraz intensyfikacji wykorzystania środków Unii Europejskiej i związanego z tym zapotrzebowania na specjalistów z zakresu rachunkowości.

Koncepcja kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość powstała na skutek szeroko pojętej analizy otoczenia. Procesy globalizacji i integracji ekonomicznej, społecznej i politycznej determinują większość przemian zachodzących w otoczeniu współczesnych organizacji.

Kierując się misją uczelni, w procesie układania i doskonalenia programów dydaktycznych wzięto pod uwagę nie tylko ogólne standardy uczenia się, ale także postęp naukowy i cywilizacyjny powodujący rosnące zapotrzebowanie na ludzi światłych i świadomych swego miejsca w społeczeństwie.

Kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku finanse i rachunkowość zostały opracowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 - poziomy 6-8. Dz. U. 2016, poz. 1594) oraz z uniwersalnymi charakterystykami odpowiednio dla poziomu 7 (ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Dz.U. 2016, poz. 64, załącznik do ustawy). Kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku finanse i rachunkowość odniesione są do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Kierunkowe efekty uczenia się obejmują 8 efektów z kategorii wiedza, 14 efektów z kategorii umiejętności oraz 7 efektów z kategorii kompetencje społeczne. Łącznie efektów uczenia się dla kierunku finanse i rachunkowość jest 29. Efekty uczenia się są jednakowe dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się realizowane na kierunku finanse i rachunkowość obejmują:

- wiedzę z zakresu finansów i rachunkowości oraz przedmiotów pokrewnych, a także w zakresie podstawowych narzędzi oraz metod ilościowych i jakościowych, w tym technik pozyskiwania i przetwarzania danych, umożliwiających dokonywanie opisu i oceny instytucji ekonomicznych oraz procesów w nich zachodzących,
- umiejętności wykorzystania nabytej wiedzy z zakresu finansów i rachunkowości w praktycznej realizacji zadań zawodowych, rozstrzyganiu dylematów i proponowaniu ich rozwiązań, a także umiejętności interpretacji zdarzeń gospodarczych w aspekcie finansów i rachunkowości,

- umiejętności posługiwania się językiem obcym w zakresie ekonomii, finansów i rachunkowości zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- kompetencje społeczne odnoszące się do etycznego wymiaru pracy zawodowej podczas pełnienia różnego rodzaju funkcji w pracy służb finansowo-księgowych przedsiębiorstw i instytucji, istoty i potrzeby współpracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za efekty pracy własnej oraz zespołu.

Kierunkowe efekty uczenia się przygotowują studentów, mimo że są to studia o profilu praktycznym, do wykonywania prostych zadań badawczych z zakresu ekonomii oraz finansów.

Efekty uczenia się dla kierunku finanse i rachunkowość są zbieżne z charakterystykami drugiego stopnia efektów uczenia się dla poziomu 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji, (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 - poziomy 6-8. Dz. U. 2016, poz. 1594) oraz z uniwersalnymi charakterystykami odpowiednio dla poziomu 6 (ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Dz.U. 2016, poz. 64, załącznik do ustawy). Rozwinięcia kierunkowych efektów kształcenia w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów tworzących plany studiów zawarte są w macierzy (Załącznik 1.5a, Załącznik 1.5b). Przedstawione są tam powiązania pomiędzy kierunkowymi efektami kształcenia na poziomie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zajęciowymi (modułowymi) efektami uczenia się, zdefiniowanymi przez wykładowcę realizującego treści kształcenia.

Studenci mają możliwość rozwijania swoich umiejętności praktycznych w pracach kół naukowych prowadzonych na Wydziale Zarządzania. Koła te działają w sposób intensywny, a ich działalność nie kończy się tylko na działalności naukowej, ale także na pozyskiwaniu wielu umiejętności praktycznych. Na szczególne uznanie zasługuje działalność: Koła Naukowe Rachunkowości ASSETS, Koło Naukowe Ubezpieczeń, Koło Naukowe Młodych Ekonomistów, Koło Naukowe Eurointegracja.

Kierunek finanse i rachunkowość jest bardzo cennym uzupełnieniem oferty edukacyjnej Politechniki Rzeszowskiej w pełni wpisującym się w jej misję – kształcenia m. in. w dziedzinach nauk technicznych i ekonomicznych. Posiadane przez Wydział Zarządzania zasoby jak: merytorycznie przygotowana kadra naukowo-dydaktyczna, odpowiednia baza lokalowa, nowoczesne wyposażenie oraz wprowadzony i wciąż doskonalony system zarządzania jakością pozwalają na właściwą realizację procesu kształcenia.

Obecne i przyszłe miejsce Wydziału w strukturze uczelni technicznej wyznacza wyjątkowy charakter badawczo-edukacyjny związany ze współczesnymi priorytetami rozwojowymi kraju i regionu – ekologicznie zrównoważona, innowacyjna i konkurencyjna gospodarka. Kształcenie specjalistów zarządzających i analizujących funkcjonowanie tak ukierunkowanych rozwojowo firm i instytucji oznacza, że wzrasta rola Wydziału jako oryginalnej jednostki szkolnictwa wyższego w regionie, a także w Unii Europejskiej.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Układ programu studiów jest uwarunkowany tym, aby poszczególne treści kształcenia były przekazywane w prawidłowej i logicznej kolejności. Zdecydowana większość zajęć ma za zadanie, poza zdobyciem przez studentów odpowiedniej wiedzy, wykształcić praktyczne umiejętności stosowania wiedzy. Od drugiego semestru rozpoczyna się realizacja zajęć do wyboru, zawierających treści specjalizacyjne, które ukierunkowane są na profil praktyczny absolwenta kierunku finanse i rachunkowość. Kształcenie w zakresie specjalistycznych języków obcych rozpoczyna się w semestrze pierwszym i trwa przez trzy semestry. We wszystkich semestrach kształcenie w zakresie języka obcego dotyczy zawodowego języka obcego.

Szczegółowy program kształcenia, z podziałem na treści kształcenia dostępny jest na stronie internetowej Wydziału oraz Biuletynie Informacji Publicznej (Załącznik 2.I.1).

Studia na kierunku finanse i rachunkowość II stopień prowadzone są jako profil praktyczny w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Studia trwają przez cztery semestry i kończą się tytułem zawodowym magistra. Zajęcia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych odbywają się zgodnie z harmonogramem dostępnym na stronach internetowych wydziału (Załącznik 2.I.3).

Program studiów pierwszego stopnia pozwala uzyskać co najmniej 120 punktów ECTS. Ogólna liczba godzin na studiach stacjonarnych wynosi 1470, zaś na studiach niestacjonarnych 1110.

Program studiów przedstawiający zestawienia zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich, zajęć rozwijających kompetencje językowe oraz zajęć do wyboru przedstawia Załącznik 2.I.1 oraz zajęć kształtujących umiejętności praktyczne przedstawia tabela 4 oraz Załącznik 2.I.4.

Zajęcia są prowadzone w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, projektów, seminariów, lektoratów, a także praktyk zawodowych. Zdecydowanie ponad 50% zajęć w toku studiów realizowanych jest w formie ćwiczeń, laboratoriów i projektów. Dzięki stosowaniu takich rozwiązań, możliwy jest aktywny udział studentów w zajęciach, a praca samodzielna lub w grupach lepiej rozwija ich kompetencje społeczne, a także kształtowanie umiejętności praktycznych.

Liczebność grup na zajęciach jest zróżnicowana i dostosowana do formy zajęć. Ogólne zasady dotyczące liczebności grup określa zarządzenia Rektora (Załącznik 2.1). Jednak na Wydziale Zarządzania w wielu przypadkach liczebność grup jest zmniejszona, by zwiększyć efektywność zajęć.

Wszystkie zajęcia odbywają się w salach, które są dostosowane do liczebności grupy. Zajęcia laboratoryjne i projektowe odbywają się w wyposażonych w nowoczesny sprzęt i oprogramowanie laboratoriach z dostosowaną liczbą stanowisk pracy do liczebności grup. Pozwala to studentom na nabycie wiedzy i umiejętności praktycznych, a prowadzącym zajęcia umożliwia lepszą kontrolę osiągniętych efektów kształcenia i, w konsekwencji, ciągłe doskonalenie stosowanych metod i technik dydaktycznych. Proporcje pomiędzy poszczególnymi formami zajęć przedstawia program studiów (Załącznik 2.I.1).

Metody kształcenia stosowane na kierunku finanse i rachunkowość są dostosowane do poszczególnych form prowadzenia zajęć: wykładów, ćwiczeń, zajęć projektowych, laboratoryjnych, lektoratów i praktyk. Wpływ na ich dobór mają również specyfika zajęć, treści kształcenia oraz zakładane efekty uczenia się. Dla zajęć audytoryjnych takich jak wykład metody kształcenia są metodami werbalnymi, interaktywnymi takimi jak: wykład, wykład problemowy, dyskusja, konwersatorium, omawianie problemów i przykładów z praktyki wraz z ich rozwiązaniem

modelowym, które realizują efekty uczenia się w zakresie wiedzy oraz umiejętności, a także w części kompetencji społecznych. W ramach ćwiczeń, laboratoriów i projektów stosuje się metody pozwalające na aktywne włączenie studentów w proces realizacji zajęć i pozwalające na realizację efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W ramach zajęć ćwiczeniowych, projektowych i laboratoryjnych stosuje się głównie metody kształtujące umiejętności praktyczne studentów.

Studenci kształcą praktyczne umiejętności przeprowadzania modelowania, identyfikacji, pomiaru i wyceny różnych wielkości ekonomicznych, opracowania i interpretacji uzyskanych wyników, formułowania wniosków oraz kompetencje społeczne związane z planowaniem swojej działalności, gotowością do pracy w zespole, w którym studenci pełnią różne role. Praktyczne i problemowe aspekty przekazywanej wiedzy i umiejętności są realizowane w ramach zajęć ćwiczeniowych, laboratoryjnych oraz projektowych i zapoznają studenta z podstawowymi metodami, technikami, narzędziami i źródłami stosowanymi przy rozwiązywaniu zadań praktycznych z zakresu ekonomii i finansów. W trakcie tych form zajęć wykorzystywane są narzędzia informacyjne w postaci oprogramowania informatycznego, które zostało opisane dokładniej w kryterium dotyczącym infrastruktury.

Kształcenie na odległość realizowane jest przede wszystkim za pośrednictwem osobistych stron internetowych poszczególnych nauczycieli akademickich (tzw. wizytówki www) i ich intensywność jest uzależniona od ustaleń ze studentami.

W przypadku praktyk student dokonuje wyboru miejsca odbywania praktyk przy uwzględnieniu założeń i zasad zawartych w dokumencie Cele i ramowy program praktyk studenckich na kierunku finanse i rachunkowość (Załącznik 2.2) oraz po uzyskaniu zgody ze strony Kierownika praktyk studenckich. Zgodnie z planem studiów dla kierunku finanse i rachunkowość do odbycia praktyki studenckiej są zobowiązani wszyscy studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Praktyki trwają 3 miesiące. Realizowane są w III i IV semestrze studiów. Praktyki studenckie mają na celu poznanie specyfiki pracy na różnych stanowiskach, w różnych branżach merytorycznie związanych z kierunkiem studiów, wykształcenie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach (integracja wiedzy teoretycznej z praktyką), poznanie praktycznych zagadnień związanych z pracą na stanowiskach zgodnych z wybraną specjalnością, poznanie własnych możliwości na rynku pracy, nawiązanie kontaktów zawodowych, zdobycie materiałów empirycznych potrzebnych do napisania pracy dyplomowej. Indywidualny program praktyk powinien umożliwiać ogólne zapoznanie z jednostką, w tym: poznanie zakresu działania, systemu zarządzania, zasad przepływu informacji, struktury majątkowej, wewnętrznej struktury organizacyjnej, zakresu działania jednostek wewnętrznych, makro- i mikrootoczenia danej jednostki, pozycji rynkowej danej jednostki, narzędzi finansowych stosowanych w danym podmiocie. Ze względu na obecność zagadnień związanych z ekonomią i rachunkowością w każdym podmiocie praktycznie nie ma ograniczeń co do wyboru podmiotu, w którym student może odbywać praktykę. Szczegółowe zasady odbywania praktyk studenckich określa Zarządzenie nr 4/2013 Rektora PRz z dnia 23 stycznia 2013 r. w sprawie zasad organizacji praktyk dla studentów Politechniki Rzeszowskiej (Załącznik 2.3).

O zaliczenie praktyki programowej bez jej odbywania mogą ubiegać się jedynie studenci, którzy uzyskali umiejętności praktyczne w obszarze finansów i rachunkowości w związku ze świadczeniem pracy, prowadzeniem działalności gospodarczej, odbyciem stażu lub praktyki o podobnym charakterze. Jednak w takim przypadku na Wydziale Zarządzania w sesji semestru III i IV będzie dodatkowo przeprowadzany egzamin (przed komisją powołaną przez Dziekana), którego zadaniem jest weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych przez studenta podczas realizacji praktyki (jest to zalecenie ZO PKA przekazanego w semestrze letnim roku ak. 2018/2019 po wizytacji na kierunku logistyka).

Warunkiem zaliczenia praktyki jest wywiązanie się z zadań wskazanych w ustalonym programie praktyki oraz wyznaczonych przez osobę odpowiedzialną za ich realizację ze strony zakładu pracy. Po ich zakończeniu student jest zobowiązany dostarczyć w określonym terminie do Kierownika praktyk studenckich następujące dokumenty, tj. Zaświadczenie o odbyciu praktyki wystawiony przez zakład pracy, Ocenę praktykanta wystawioną przez opiekuna praktyk oraz Raport z przebiegu praktyki przygotowany przez studenta. Na podstawie przedłożonych dokumentów i rozmowy ze studentem, Kierownik praktyk studenckich wystawia ocenę, którą wprowadza do systemu USOS na koniec III i IV semestru. Niezaliczenie praktyki przez studenta jest jednoznaczne z niezaliczeniem semestru, w którym praktyka powinna być realizowana. Należy zaznaczyć, że Kierownik praktyk studenckich przeprowadza wrywkową kontrolę przebiegu praktyk. W przypadku nieuzasadnionej nieobecności studenta na praktykach może ona zostać niezaliczona. Wykaz podmiotów, które zadeklarowały chęć przyjęcia studentów na praktyki przedstawia Załącznik 2.4.

Na kierunku finanse i rachunkowość zajęcia są planowane tak, aby nakład pracy studenta rozłożony był równomiernie. W trakcie każdego semestru równy 30 punktom ECTS.

Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych realizowane jest poprzez przygotowywanie i uruchamianie nowych specjalności, co jest wynikiem analizy potrzeb rynku pracy, opinii wyrażonych przez przedstawicieli Rady Biznesu oraz przedstawicieli samorządu studenckiego, a także wynika z bezpośrednich rozmów ze studentami oraz opinii wyrażonych w ankietach absolwentów. Jednym z przejawów takich działań był apel środowiska pracodawców o uruchomienie studiów drugiego stopnia na kierunku finanse i rachunkowość.

Indywidualne zainteresowania studentów są realizowane poprzez wybór specjalności oraz seminarium dyplomowego, a także przez możliwość rozwijania swoich zainteresowań praktycznych i naukowych w kołach naukowych działających na Wydziale Zarządzania. Student ma możliwość kreowania tematyki pracy dyplomowej w uzgodnieniu z promotorem. Ma to na celu uwzględnienie własnych zainteresowań naukowych i zawodowych.

W celu ukierunkowania kształcenia zgodnie z własnymi zainteresowaniami studenci wyróżniający się w nauce mogą wystąpić do Dziekana o udzielenie zgody na studiowanie według indywidualnego programu studiów.

Na wniosek studenta Dziekan może wyrazić zgodę na studiowanie według indywidualnej organizacji toku studiów (IOTS), która ma na celu umożliwienie realizacji programu studiów w sposób dostosowany do sytuacji życiowej studenta. Dotyczy to w szczególności studentów wychowujących dziecko, przewlekle chorych, niepełnosprawnych, osiągających wybitne wyniki sportowe, uczestniczących w badaniach naukowych, realizujących część programu studiów poza uczelnią oraz aktywnie uczestniczących w pracach samorządu studenckiego.

Wydział Zarządzania wzmocnia proces integracji osób niepełnosprawnych tworząc wiele form wsparcia dla studentów niepełnosprawnych. Na wniosek studenta niepełnosprawnego możliwe jest ustanowienie jego pomocnika czyli osoby, która jest z nim w grupie i w razie potrzeby służy mu pomocą. Rozwiązanie takie jest wykorzystywane w szczególności w przypadku studentów poruszających się na wózkach inwalidzkich. Na prośbę takiego studenta jego plan zajęć układany jest tak, aby stwarzał jak najmniej dla problemów, szczególnie jeżeli chodzi o przerwy i przemieszczanie się z budynku do innego budynku w kampusie.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Szczegółowe warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia I stopnia określa Uchwała Senatu PRz. Zasady rekrutacji w roku akademickim 2019/2020 zawarte zostały

w Uchwale Nr 43/2018 Senatu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 24 maja 2018 r. (Załącznik 3.1), w Uchwale Nr 85/2018 Senatu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 18 grudnia 2018 r. (Załącznik 3.2) oraz w Uchwale Nr 33/2019 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 11 kwietnia 2019 r. (Załącznik 3.3).

Rekrutację przeprowadza Międzywydziałowa Komisja Rekrutacyjna (MKR) powoływana przez Rektora, Zarządzeniem nr 17/2019 Rektora PRz z dnia 14 maja 2019 r. (Załącznik 3.4). Obecna Komisja została powołana zgodnie z Zarządzeniem nr 19/2019 Rektora PRz z dnia 14 maja 2019 r. (Załącznik 3.5).

Uczelnia prowadzi rekrutację kandydatów na studia w Systemie Internetowej Rekrutacji kandydatów (SIR), przez stronę internetową <https://rekrutacja.prz.edu.pl/>. Rejestracja internetowa jest dostępna całą dobę w okresie rekrutacji, wynikającym z harmonogramu rekrutacji, w trybie umożliwiającym rejestrację i modyfikację dokonanych przez kandydata wpisów. Uczelnia zapewnia kandydatom dostęp do stanowisk komputerowych, umożliwiających kandydatom dokonanie rejestracji w SIR.

MKR podejmuje w formie uchwały decyzję o wymaganej minimalnej liczbie punktów, uprawniającej do przyjęcia na określony kierunek, poziom i profil kształcenia oraz formę studiów pierwszego stopnia. Decyzję o przyjęciu na studia MKR podejmuje w ramach planowanej liczby miejsc.

Rekrutacja na drugi stopień prowadzona jest w formie postępowania konkursowego. O przyjęciu decyduje liczba punktów ustalona na podstawie oceny na dyplomie, zgodności osiągniętych efektów kształcenia oraz średniej z toku studiów. Kandydaci w ustalonym terminie zobowiązani są do dostarczenia wymaganych dokumentów. MKR dokonuje weryfikacji dokumentów i oceny zgodności osiągniętych efektów kształcenia. Następnie ogłasza listę osób przyjętych na studia.

Najważniejsze informacje dotyczące rekrutacji na studia oraz wiadomości przydatne kandydatom na studia są wydawane corocznie w formie broszur: *Informator rekrutacyjny* oraz zamieszczane na stronie internetowej Uczelni: <http://rekrutacja.prz.edu.pl>

Wyniki postępowania rekrutacyjnego są jawne. Na podstawie listy rankingowej MKR tworzy listę podstawową kandydatów zakwalifikowanych do przyjęcia oraz listę rezerwową.

Kandydaci z listy rezerwowej zostają umieszczeni na liście osób zakwalifikowanych do przyjęcia po zwolnieniu miejsc przez kandydatów zakwalifikowanych do przyjęcia na studia z listy podstawowej, którzy nie potwierdzą podjęcia studiów przez złożenie wymaganych dokumentów, w terminie określonym w harmonogramie rekrutacji. W przypadku, gdy liczba kandydatów jest mniejsza niż limit miejsc na danym kierunku, Rektor może podjąć decyzję o przeprowadzeniu rekrutacji uzupełniającej.

W Politechnice Rzeszowskiej uznawany jest europejski system transferu i akumulacji punktów (ECTS). Sposób uznawania efektów kształcenia określa Regulamin studiów wyższych w Politechnice Rzeszowskiej (Załącznik 3.8.). Zapisano w nim zasady uznawania efektów kształcenia również w przypadku realizacji przez studentów indywidualnej ścieżki kształcenia.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa uchwała Senatu PRz (Załącznik 3.9.) Realizacja zawartych w wewnętrznych aktach prawnych zapisów zapewnia identyfikację efektów uczenia się poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów uczenia się założonych dla kierunku zarządzanie.

Weryfikacja osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na kierunku zarządzanie jest przeprowadzana w sposób ciągły, tj. w trakcie trwania zajęć, na zakończenie każdego z semestrów

studiów oraz po ukończeniu całego cyklu kształcenia. Ogólne zasady określa Regulamin studiów wyższych na PRz (załącznik). Student ma obowiązek zaliczenia do końca studiów wszystkich zajęć oraz praktyk zawodowych, a z realizacji efektów uczenia się rozliczany jest co semestr. Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się poprzez: bieżącą ocenę pracy studenta w trakcie trwania zajęć (projekty, prezentacje, opracowania pisemne, aktywność itp.), egzaminy i zaliczenia, praktyki zawodowe, egzamin dyplomowy. Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie efektów (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne).

Egzaminy oraz zaliczenia przeprowadzane są w formie ustnej, pisemnej. Wynik takiego zaliczenia jest częścią składową oceny końcowej. Zgodnie z regulaminem studiów, zaliczeniu podlegają wszystkie formy zajęć danego przedmiotu. Kryteria zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób wystawienia oceny końcowej i warunki dopuszczenia do egzaminu ustala koordynator zajęć, a po zatwierdzeniu przez kierownika jednostki podaje do wiadomości studentom w ciągu 2 tygodni od rozpoczęcia zajęć w danym semestrze.

Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są dostosowane zarówno do stopnia oraz formy kształcenia na kierunku zarządzanie, jak i specyfiki modułowych efektów uczenia się. Najczęściej wykorzystywane w zakresie wiedzy są pisemne prace zaliczeniowe i egzaminacyjne, grupowe i indywidualne prace projektowe, prezentacje, odpowiedzi ustne. W zakresie umiejętności stosowanymi metodami są prócz wypowiedzi ustnych, zadania tablicowe, eseje, studia przypadków, projekty. Z kolei w zakresie kompetencji społecznych przeważają prace zespołowe, prezentacje, projekty, a także aktywność i zaangażowanie studentów w działania podejmowane na zajęciach. W każdej karcie przedmiotu pokazane są powiązania pomiędzy realizowanymi treściami kształcenia a przedmiotowymi (modułowymi) efektami kształcenia oraz metodami prowadzenia zajęć i sposobami ich weryfikacji (Załącznik 1.5a, 1.5b).

Postępy w kształceniu związane z realizacją przedmiotowych efektów uczenia się są odzwierciedlane za pomocą oceny bieżących osiągnięć (ocena z zaliczenia), oceny z egzaminu (jeśli jest przewidziany w planie studiów) i oceny końcowej, wpisywanej do protokołu (w systemie USOS) potwierdzających przebieg kształcenia. Sposób ustalania i obliczania oceny bieżącej, oceny z egzaminu oraz oceny końcowej jest określony w karcie przedmiotu i przedstawiany studentom na pierwszych zajęciach. Ocena bieżąca formułowana jest najczęściej na podstawie wyników prac etapowych. Egzamin jest przeprowadzany w formie pisemnej lub ustnej.

Program studiów na kierunku finanse i rachunkowość uwzględnia różne rodzaje prac etapowych i egzaminacyjnych, dostosowane do przebiegu procesu dydaktycznego i treści kształcenia. Pracami etapowymi są prezentacje, projekty, zadania obliczeniowe (także w pracowniach komputerowych). Z kolei prace egzaminacyjne mają formę zestawu pytań otwartych, pytań testowych, zadań obliczeniowych, problemowych, ewidencyjnych sprawdzających stopień uzyskania przedmiotowych (modułowych) efektów uczenia się.

Tematyka prac egzaminacyjnych obejmuje całość przedmiotowych (modułowych) treści kształcenia w powiązaniu z zakładanymi efektami uczenia się. Efekty uczenia się osiągnane przez studentów dokumentowane są w różnych formach, jednak dominującą formą jest forma papierowa.

Oceny studentów dokonuje się na podstawie warunków zaliczenia zawartych w karcie przedmiotu. Koordynator wprowadza ocenę do USOS w terminach wyznaczonych przez Rektora ds. Kształcenia. Podpisany protokół z ocenami studentów Koordynator przekazuje do właściwego dziekanatu. W zakresie praktyk, dokumentem potwierdzającym ich realizację są raporty z przebiegu praktyki oraz opinie pracodawców. Na podstawie przedłożonych dokumentów oraz egzaminu Kierownik praktyk studenckich wystawia ocenę, którą wprowadza do systemu USOS.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 22/2014 Rektora PRz z dnia 21 lipca 2014 r. (załącznik 3.10.) w sprawie archiwizacji prac kontrolnych studentów oraz słuchaczy studiów podyplomowych każdy

nauczyciel akademicki zobowiązany jest do archiwizowania prac kontrolnych potwierdzających osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Protokoły z egzaminów oraz z zaliczeń wypełnia się w systemie USOS, zatwierdza się je i po wydruku podpisuje i przekazuje do dziekanatu. Sposób prowadzenia dokumentacji z przebiegu studiów określa Zarządzenie nr 38/2013 Rektora PRz z dnia 13 września 2013 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów prowadzonej w formie elektronicznej przy wykorzystaniu Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (załącznik 3.11.).

Jednym z ważnych elementów podnoszenia jakości kształcenia jest monitorowanie i ocena progresji studentów oraz podejmowanie stosownych działań na podstawie uzyskanych informacji. Podstawowym sposobem jest analiza danych dotyczących liczby kandydatów na studia, studentów pierwszego roku, skreślonych studentów oraz studentów kończących studia w terminie tj. studentów, którzy złożyli pracę dyplomową do końca sesji poprawkowej. Informacje te gromadzone są i przetwarzane w programie informatycznym USOS.

Uczelniane regulacje w obszarze zasad, warunków i trybu dyplomowania zawarte zostały w Regulaminie studiów wyższych (Załącznik 3.8.). W celu ich uszczegółowienia na Wydziale Zarządzania sformalizowano wytyczne w zakresie zasad, warunków i trybu dyplomowania na studiach pierwszego oraz drugiego stopnia, różnicując przy tym wymagania merytoryczne stawiane pracom licencjackim i magisterskim. W tych zasadach określono w szczególności wymogi merytoryczne i redakcyjne pracy dyplomowej, zalecenia edytorskie (dostępne dla studentów na stronie internetowej Wydziału w zakładce Student-Praca dyplomowa), zasady recenzowania prac, z uwzględnieniem recenzji elektronicznej (USOS), zasady archiwizowania prac zgodne z zarządzeniem Rektora (Załącznik 3.12) oraz zasady weryfikacji prac dyplomowych systemem antyplagiatowym (Załącznik 3.13).

Problematyka prac dyplomowych jest ściśle związana z efektami uczenia się określonymi dla kierunku finanse i rachunkowość. Wykaz tematów prac dyplomowych przedstawia Załącznik 2.I.6.

Tematyka prac dyplomowych wpisuje się w obszary badawcze promotorów i zawierają się głównie w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Wśród metod badawczych wykorzystywanych w pracach dyplomowych obronionych na kierunku zarządzanie w roku akademickim 2018/2019 wymienić można:

- 1) metody zbierania materiałów – metoda eksperymentu naukowego, metody ilościowe (matematyczne, ekonometryczne, statystyczne, badania operacyjne), metody badań społecznych (ankietyzacja, wywiady, obserwacje), analiza dokumentacji źródłowej (np. sprawozdań finansowych), opis pojedynczego przypadku (case study),
- 2) metody przetwarzania materiałów – ilościowe i jakościowe ujmowanie problemów, analiza, synteza, abstrahowanie, analogia, indukcja, dedukcja,
- 3) metody systematyzowania wyników – interpretacja, wnioskowanie, definiowanie, modelowanie.

W pracach licencjackich rozwiązywane są problemy praktyczne z wykorzystaniem właściwie dobranej literatury oraz badań własnych, zaś w pracach magisterskich rozwiązywane są problemy badawcze z wykorzystaniem zdobytej wiedzy, przy zastosowaniu krytycznej analizy i syntezy treści wynikających ze źródeł oraz interpretacji wyników. Metody badawcze stosowane w pracach dyplomowych mają również służyć potwierdzeniu tez badawczych. Weryfikacja osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej odbywa się na etapie recenzji oraz obrony pracy dyplomowej.

Udokumentowaniem egzaminu dyplomowego jest praca dyplomowa, recenzje oraz protokoły z egzaminów dyplomowych..

Losy absolwentów Kierunku Zarządzanie są monitorowane na poziomie uczelni przez Dział Promocji, Karier i Rozwoju, który zajmuje się także wspieraniem studentów w aktywnym wejściu na rynek pracy. Wyniki badań losów absolwentów Wydziału Zarządzania przedstawia Załącznik 3.14.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Aktualnie na Wydziale Zarządzania zatrudnionych jest 151 nauczycieli akademickich, w tym 8 profesorów zwyczajnych, 1 profesor wizytujący, 22 doktorów habilitowanych, 94 doktorów i 26 magistrów. Wszystkie osoby prowadzące zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość są pracownikami Wydziału Zarządzania i posiadają stosowny dorobek naukowy, który zapewnia prawidłową realizację programu studiów w obszarze nauk społecznych oraz dziedzin i dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia. Wszyscy nauczyciele posiadają doświadczenie dydaktyczne. Pracownicy Wydziału posiadają duże doświadczenie dydaktyczne i prowadzą współpracę międzynarodową. Poza pracownikami zatrudnionymi na umowy o pracę, Wydział zatrudnia na umowy cywilno-prawne osoby z doświadczeniem praktycznym w celu realizacji niektórych zajęć dydaktycznych. Pracownicy naukowcy Wydziału nieustannie podnoszą swoje kompetencje i zdobywają kolejne stopnie naukowe. Szczegółowe informacje dotyczące dorobku i doświadczenia kadry zawiera Załącznik 2.I.4. Do osiągnięć dydaktycznych jednostki w zakresie ocenianego kierunku można zaliczyć aktywności pracowników i studentów (Załącznik 4.1a. oraz 4.1b)

Obsada zajęć jest kompetencją kierowników poszczególnych Katedr/Zakładów oraz Dziekan WZ. Szczegółowa obsada zajęć na rok akademicki 2019/2020 przedstawiona jest w Załączniku 2.I.2.

Dobór nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia dokonywany jest w oparciu o ich dorobek naukowy i/lub doświadczenie zdobyte poza uczelnią. Szczegółowe informacje na temat powiązania działalności dydaktycznej z działalnością naukową przedstawia Załącznik 4.2, a doświadczenie uzyskane poza uczelnią poszczególnych pracowników jest zawarte w sylwetkach poszczególnych nauczycieli akademickich (Załącznik 2.I.4).

Dla kierunku finanse i rachunkowość przy obsadzie zajęć dydaktycznych decydujące są następujące kryteria: wykształcenie, dorobek naukowy pracownika oraz osiągnięcia praktyczne i dydaktyczne związane z dyscyplinami powiązаныmi z tymi zajęciami. Przydzielając zajęcia dydaktyczne uwzględnia się także wyniki ankiet studentów dotyczące nauczyciela akademickiego i zawarte w nich uwagi oraz sugestie. Ponadto nauczycielom z Centrum Fizjoterapii i Sportu PRz zlecone są zajęcia z wychowania fizycznego, a pracownikom Studium Języków Obcych Politechniki Rzeszowskiej zajęcia z języków obcych. Pracownicy, którym kierownicy powierzyli prowadzenie zajęć na kierunku finanse i rachunkowość posiadają dorobek naukowy i dydaktyczny lub doświadczenie zawodowe. Dokonując obsady zajęć dydaktycznych zwraca się uwagę na to, aby przydzielać do prowadzenia zajęć tych nauczycieli, którzy pracę dydaktyczną łączą z działalnością badawczą i – co ważne – włączają studentów do prowadzenia badań naukowych, zachęcając ich do przetwarzania pomysłów teoretycznych w konkretne działania badawcze. Efektem takich poczynań są publikacje (do wglądu członków ZO PKA w trakcie wizytacji) i udział w licznych konferencjach studentów kierunku finanse i rachunkowość (Załącznik 4.3). Obsada zajęć jest zatwierdzana przez dziekana Wydziału, który przy akceptacji rozkładu zajęć dla studentów zwraca również uwagę, aby liczba godzin z jednego przedmiotu (w różnych formach) w ciągu jednego dnia nie była większa niż

4 jednostki dydaktyczne (studia stacjonarne) i 6 (studia niestacjonarne) oraz czuwa nad prawidłową realizacją obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich.

Kadra Wydziału Zarządzania jest nastawiona na własny rozwój naukowy i permanentnie podnosi swoje umiejętności. W ostatnich 6 latach na Wydziale Zarządzania 1 osoba zdobyła tytuł naukowy profesora, 17 osób stopień doktora habilitowanego, a 22 doktora. Duża część tych stopni jest bezpośrednio związana z finansami i zarządzaniem: 6 habilitacji i 8 doktoratów. W najbliższym czasie możliwych jest uzyskania kolejnych 6 habilitacji (rozpoczęta została już procedura habilitacyjna), a 9 osób stara się o zdobycie stopnia doktora. Pracownicy są zatrudnieni na Politechnice Rzeszowskiej w pełnym wymiarze czasu pracy – jest to ich podstawowe miejsce pracy. Zdobyte awanse naukowe pracowników dają stabilność kadrową, a najbliższe perspektywy awansu przez kolejne osoby są bardzo realne. Polityka kadrowa realizowana na Wydziale Zarządzania jest zgodna z misją PRz. Zasady i metody doboru kadry naukowo-dydaktycznej określa Statut PRz, w którym zawarte są szczegółowe wymagania kwalifikacyjne, tryb zatrudniania i zwalniania pracowników. Przeprowadzając procedurę zatrudniania Rada Wydziału, a jeżeli jest wymagane – postępowanie konkursowe, to wcześniej Komisja Konkursowa, dokonuje wnikliwej oceny dorobku naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego kandydata (od 1 października 2019 r. Komisja Konkursowa przedstawia dziekanowi kandydata do zatrudnienia, a dziekan wnioskuje do rektora o zatrudnienie). Jeżeli zatrudnianie dotyczy stanowiska asystenta i kandydat nie posiada jeszcze zawodowego doświadczenia, jednym z głównych kryteriów jest ocena kandydata na dyplomie i rekomendacja doktora habilitowanego lub profesora (na przykład opiekuna pracy dyplomowej). Polityka kadrowa prowadzona na Wydziale jest długofalowa i zorientowana na przyszłość. W tym celu kadra dokłada wszelkich starań, aby inwestować w rozwój naukowy studentów Wydziału, poprzez zachęcanie i włączanie ich do badań naukowych, tak aby absolwenci Wydziału mieli szansę (i odpowiednie umiejętności) aplikować na stanowiska asystentów. Wśród pracowników Wydziału znaczną część stanowią jego absolwenci, z których spora część zdobyła stopień doktora lub doktora habilitowanego. Kadra dydaktyczna jest oceniana przez przełożonych oraz przez studentów. Ocena nauczyciela przez studentów odbywa się po zakończeniu każdego semestru w formie ankiet za pośrednictwem systemu USOS. Ocena dotyczy każdego nauczyciela, prowadzonych przez niego zajęć i jest anonimowa. Oceniani nauczyciele mają wgląd w wyniki swoich ankiet, co sprzyja samodoskonaleniu. Wyniki ankiet są ponadto dogłębnie analizowane i przedstawiane dziekanowi oraz kierownikom jednostek, w których zatrudnieni są nauczyciele. To pozwala odpowiednio dobrać kadrę prowadzącą zajęcia na danym kierunku, a także na bieżąco reagować w przypadku stwierdzenia ewentualnych nieprawidłowości. Z nauczycielami, w stosunku do których pojawiają się w ankietach krytyczne uwagi, są przeprowadzane rozmowy, a nauczyciele mogą się do tych uwag ustosunkować. Studenci są zachęceni do wypełniania ankiet, bowiem ich ocena prowadzącego zajęcia ma spore znaczenie w usprawnianiu pracy kadry naukowo-dydaktycznej. Od roku 2017/2018 w celu doskonalenia jakości kształcenia decyzją Prorektora ds. Kształcenia Wydziału PRz mają obowiązek zorganizować spotkanie otwarte ze studentami, aby omówić wyniki ankiet. Kadra Wydziału podlega również parametrycznej ocenie pracowników, która dokonywana jest przez Wydziałową Komisję ds. Oceny Nauczycieli Akademickich. Ocena odbywa się według Regulaminu parametrycznej oceny nauczycieli akademickich (Załącznik 4.4a, Załącznik 4.4b, Załącznik 4.4c, Załącznik 4.4d). Ocena parametryczna na Wydziale Zarządzania została skonstruowana tak, że uwzględnia zajmowane przez nauczyciela stanowisko (arkusze oceny są różne dla różnych stanowisk) oraz specyfikę reprezentowanej dziedziny naukowej. Wyniki oceny pracownika, zarówno te dokonywane przez studentów, komisje oraz przełożonych mają istotny wpływ na nagrody, dalsze zatrudnianie, a przede wszystkim na doskonalenie jakości pracy dydaktycznej i naukowej pracownika. System motywacji pracowników

polega między innymi na nagradzaniu pracowników za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną poprzez przyznawanie corocznych Nagród Rektora. Nagrody takie pracownicy otrzymują za uzyskanie stopni i tytułów naukowych, ale również za publikacje naukowe, skrypty, opracowywanie nowych programów kształcenia, tworzenie nowych kierunków studiów, tworzenie nowych laboratoriów oraz działalność organizacyjną na rzecz Wydziału. Dziekan i kierownicy poszczególnych jednostek doceniają pracowników przedstawiając odpowiednim organom wnioski o przyznanie medali i odznaczeń państwowych. W obszarze badań naukowych pracownicy otrzymują wsparcie w postaci finansowania wyjazdów na staże naukowe i konferencje, a asystenci, którzy mają otwarty przewód doktorski otrzymują stypendium.

Jednym z mechanizmów umożliwiających rozwój młodych naukowców były badania naukowe w ramach badań statutowych. Podział dotacji na finansowanie tej działalności na Wydziale Zarządzania odbywał się na zasadach konkursu oraz wewnętrznego regulaminu. Zainteresowane osoby składały wnioski, które były oceniane przez komisję, w skład której wchodził samodzielni pracownicy reprezentujący główne dziedziny nauki na Wydziale Zarządzania. Wsparcie takie otrzymało około 50 % młodych pracowników wydziału.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Baza dydaktyczna dedykowana dla studentów kierunku Zarządzanie jest kompletna i zgodna z przedmiotami realizowanymi na omawianym kierunku. Rozwijające się przedsiębiorstwa doceniają wartość kapitału intelektualnego, zwracając uwagę na potrzebę rozwijania zarządzania opartego na wiedzy. Na Wydziale Zarządzania dostępne są studia I i II stopnia na kierunku Zarządzanie. W związku z tym posiadana baza laboratoryjno-dydaktyczna dostarcza studentom odpowiednią ilość wiedzy praktycznej oraz prezentuje wybrane nowoczesne rozwiązania techniczne wykarczowywane przez współczesne organizacje (ze szczególnym uwzględnieniem różnego rodzaju przedsiębiorstw). Po ukończeniu Kierunku Zarządzanie absolwent posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do prowadzenia własnej firmy, do rozwiązywania pojawiających się w trakcie jej funkcjonowania różnorodnych problemów dotyczących na przykład aspektów prawnych, organizacyjnych, finansowych, także tych z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi i wiele innych. Posiada również niezbędną wiedzę do tego, aby realizować powierzone mu zadania w zakresie różnych funkcji i problemów zarządzania pojawiających się we współczesnych w firmach i instytucjach. Dużą wagę przywiązuje się do kształcenia i rozwijania w absolwentach Kierunku Zarządzanie tzw. miękkich umiejętności, związanych z pracą w grupach, współpracą, współdziałaniem, rozwiązywaniem konfliktów, przyjmowaniem w zespołach pracowniczych różnorodnych ról adekwatnych do pojawiających się problemów, określonych uwarunkowań rynkowych, itp. Będąc w dyspozycji Wydziału Zarządzania baza naukowo-dydaktyczna, szczególnie zaś laboratoria, sale seminaryjne dają możliwość angażowania studentów (zwłaszcza studiów II stopnia) w prowadzone na Wydziale Zarządzania badania, projekty badawcze itp. Dzięki temu studenci uzyskują wiedzę praktyczną dotyczącą na przykład przygotowywania różnego rodzaju badań, opracowywania ich wyników, uczą się współpracy, zaangażowania, a pracownicy Wydziału Zarządzania uzyskują cenną pomoc w realizowanych przez siebie przedsięwzięciach.

W ramach obiektów Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza Wydział Zarządzania posiada do dyspozycji pomieszczenia dydaktyczne i naukowo-badawcze znajdujące się w głównej mierze w budynkach skupionych wokół miasteczka akademickiego, zlokalizowanego pomiędzy ulicą Podkarpacką a Aleją Powstańców Warszawy. Oznaczone są one symbolami S, J, L, P, F oraz V. Budynki mają nowoczesną infrastrukturę i wyposażone są we wszystkie niezbędne instalacje: zasilające, przeciwpożarowe, ochrony i monitoringu, systemy czujników gazu i zabezpieczeń

przeciwłamaniami, infrastrukturę teleinformatyczną oraz instalacje wentylacyjne, a w wybranych pomieszczeniach także klimatyzacyjne, umożliwiające bezpieczne i efektywne realizowanie różnorodnych zajęć ze studentami.

Nowoczesne budynki S, V, P, a także J posiadają infrastrukturę na bardzo wysokim poziomie estetycznym i praktycznym oraz dostosowane są dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Budynek L jest na bieżąco modernizowany, tak aby nie odbiegał od standardów wyznaczanych przez wspomniane obiekty. We wszystkich budynkach zapewniono bezprzewodowy dostęp do Internetu. Posiadane zaplecze lokalowe można uznać za zadowalające i pozwala na prowadzenie zajęć we właściwych warunkach, gwarantując odpowiedni komfort i standard pracy. W trakcie roku akademickim 2018/19 Wydział Zarządzania korzystał między innymi z następujących sal – w nawiasach podano liczbę miejsc w sali dydaktycznej: S-1 (380), S-2 (170), S-3 (180), S-6 (40), S-7 (40), S-8 (32), S-9 (32), S-10 (32), S-11 (56), P-1 (47), P-4 (47), P-10 (96), P-11 (47), P-14 (47), P-16 (90), P-25 (50), L-17 (72). Liczba miejsc w wyżej wymienionych salach jest adekwatna do liczby studentów studiujących na Wydziale Zarządzania.

Laboratoria dydaktyczne:

- Laboratorium Finansów i Rachunkowości,
- Laboratorium Systemów Bazodanowych i Zarządzania Informacją,
- Laboratorium Komputerowe Statystycznej Analizy Danych,
- Laboratorium Logistyki i Zintegrowanych Systemów Zarządzania,
- Laboratorium Symulacji Procesów Gospodarczych i Gospodarki Magazynowej,
- Laboratorium Symulacji Operacji Transportowych,
- Laboratorium Systemów Informatycznych w Logistyce,
- Laboratorium Grafiki Inżynierskiej,
- Laboratorium Towaroznawstwa Przemysłowego,
- Laboratorium Dydaktyczne Towaroznawstwa Żywności,
- Laboratorium Dydaktyczne Chemii.

Laboratoria naukowe WZ:

- Laboratorium Naukowe przy Katedrze Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoninnowacyjności,
- Laboratorium Technologii Wizualnych i Rzeczywistości Rozszerzonej,
- Laboratorium Nowoczesnych Technologii w Logistyce
- Laboratorium Instrumentalnej Analizy jakości Żywności,
- Laboratorium Badań Kryminalistycznych i Kryminologicznych.

Wszystkie wymienione laboratoria zostały szczegółowo opisane w Załączniku nr 2.I.5a.

Cała omówiona wyżej baza dydaktyczna będąca w dyspozycji Wydziału Zarządzania jest własnością PRz.

Wszystkie laboratoria będące w dyspozycji studentów Wydziału Zarządzania wyposażone są w nowoczesny sprzęt komputerowy ze stałym dostępem do Internetu oraz w większości w projektorzy. Każde stanowisko komputerowe wyposażone jest w system operacyjny Windows oraz pakiet oprogramowania Microsoft Office, zaś proces dydaktyczny odbywa się przy użyciu specjalistycznego licencjonowanego oprogramowania:

- Specjalistyczne oprogramowanie Microsoft dla każdego studenta Wydziału Zarządzania w zakresie kompilatorów, narzędzi serwerowych, systemów operacyjnych, SQL Server, Access i innych w ramach subskrypcji Microsoft Imagine (Dreamspark),

- MC Origin–dostęp z sieci uczelnianej,
- MS Project,
- MS Excel,
- Symfonia,
- Statistica,
- CorelDRAW11,
- Vademecum BHP,
- WMS firmy LogiFact,
- Comarch ERP XL,
- ERPWincash,
- Enterprise Dynamics®,
- Truck FILL,
- Cape PACK,
- Euro Trans,
- MapPoint Europe,
- AutoCAD,
- Visio,
- Inne oprogramowanie specjalistyczne dostępne na licencji Open Source.

Uczelniana Sieć Komputerowa zapewnia pracownikom i studentom Politechniki Rzeszowskiej możliwość korzystania z usługi poczty elektronicznej. Każdy nowo zatrudniony pracownik i nowoprzyjęty student otrzymuje dostęp do tej usługi. Ułatwia to znacznie kontakt pracowników ze sobą oraz między pracownikami i studentami Wydziału.

W lutym 2009 r. Politechnika Rzeszowska dołączyła do usługi powszechnego mobilnego dostępu do Internetu w ramach środowiska naukowego – eduroam. Politechnika Rzeszowska pełni rolę Regionalnego Operatora eduroam. Działanie eduroam polega na umożliwieniu bezprzewodowego (lub opcjonalnie przewodowego) dostępu do sieci Internet pracownikom i studentom wszystkich stowarzyszonych w projekcie instytucji. Dostęp może być realizowany zarówno na terenie macierzystej jednostki, jak i poza nią – we wszystkich skupionych w projekcie eduroam sieciach.

Dzięki przynależności do konsorcjum PIONIER i uczestnictwu w projektach PLATON i MAN-HA pracownicy oraz studenci Politechniki Rzeszowskiej mają możliwość korzystania z usług chmurowych, m. in. z pakietu Microsoft Office 365 oraz aplikacji i maszyn wirtualnych.

Na Uczelni dostępna jest także usługa wideokonferencji w ramach projektu PLATON. Terminal wideokonferencyjny jest ulokowany w budynku Ł w sali 113. System posiada możliwość jednoczesnego przesyłania dwóch strumieni w jakości Full HD (zwykle obraz wideo oraz prezentacja). Z usługi wideokonferencji może korzystać każdy pracownik Politechniki Rzeszowskiej, który zarejestrował się w portalu telekonferencyjnym i poprzez niego dokonał rezerwacji na wybrany termin. Terminal wideokonferencyjny może być wykorzystywany do wykonywania połączeń oraz konferencji pomiędzy uczestnikami projektu PLATON oraz z innymi terminalami współpracującymi z protokołem H.323.

Na Politechnice Rzeszowskiej wprowadzony został indeks elektroniczny, który jest on częścią systemu USOS (Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów), którego jedną z ważniejszych części jest moduł USOSweb – serwis internetowy zawierający dane oparte na informacjach zgromadzonych w bazie danych USOS. Pozwala to studentom i pracownikom na korzystanie z zasobów USOS: umożliwia m.in. zdalne załatwianie spraw związanych z tokiem studiów, w których w tradycyjnej formie musiały pośredniczyć dziekanaty. USOSweb udostępnia studentom m.in. plan zajęć, przegląd ocen i zaliczeń, wypełnianie i wgląd w wyniki ankiet dotyczących procesu dydaktycznego, informacje

o płatnościach i stypendiach, komunikację z uczestnikami tych samych zajęć i prowadzącymi. Nauczycielom akademickim serwis umożliwia m.in. wystawianie ocen i zaliczeń, wypełnianie protokołów do zajęć, wysyłanie wiadomości do uczestników zajęć oraz śledzenie bieżących informacji.

Opisana wyżej infrastruktura, aparatura naukowa, specjalistyczne oprogramowanie są dostępne dla studentów zarówno w ramach zajęć dydaktycznych wymienionych w planach studiów, jak również przy realizacji prac dyplomowych. Na szczególną uwagę zasługuje możliwość korzystania przez studentów podczas realizacji prac dyplomowych ze specjalistycznej aparatury badawczej znajdującej się w laboratoriach naukowych. Dzięki dostępności do komputerów, do specjalistycznego oprogramowania seminarzyści pod kierunkiem Promotorów w praktyce uczą się realizacji oraz opracowywania wyników badań, na których opierają się ich prace dyplomowe. Ułatwia to zarówno pracownikom, jak i studentom realizowanie seminariów oraz wspiera proces powstawania prac licencjackich i magisterskich.

Studenci korzystają również z materiałów dydaktycznych i naukowych o zasięgu międzynarodowym dostępnych w zasobach bibliotecznych (<https://biblio.prz.edu.pl/>) w tym podręczników online w wirtualnych wypożyczalniach i specjalistycznych baz artykułów naukowych. Oprócz tego korzystają z materiałów dydaktycznych publikowanych na stronach domowych - wizytówkach pracowników prowadzących zajęcia na różnych poziomach studiów na Wydziale Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej.

Biblioteka Politechniki Rzeszowskiej w 2012 r. została przeniesiona do nowoczesnego budynku Centrum Dydaktyczno-Konferencyjnego i Biblioteczno-Administracyjnego (bud. V). Znajdują się tutaj nowoczesna i przestronna wypożyczalnia oraz czytelnia książek i czasopism. Ze źródeł elektronicznych i baz danych oferowanych przez Bibliotekę pracownicy i studenci Uczelni mogą korzystać za pośrednictwem komputerów znajdujących się w Bibliotece (70 terminali Sun Ray uruchamianych za pomocą legitymacji elektronicznych oraz 31 komputerów podłączonych do Uczelnianej Sieci Komputerowej), własnych komputerów (możliwość podłączenia zasilania oraz bezprzewodowego Internetu Eduroam) oraz w pomieszczeniach Uczelni i domach studenckich dzięki ich podłączeniu do Uczelnianej Sieci Komputerowej. Biblioteka umożliwia internetową rezerwację i zamówienie oraz prolongatę książek z użyciem systemu Aleph. Pomieszczenia Biblioteki dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych (z różnymi rodzajami niepełnosprawności), co ułatwia im korzystanie z jej bogatych zasobów.

Biblioteka gromadzi zbiory z dziedzin objętych zakresem kształcenia i badań prowadzonych przez Politechnikę Rzeszowską. Posiada ponad 161 000 woluminów książek, 38 000 woluminów czasopism (bieżący wpływ obejmuje 320 tytułów polskich i zagranicznych w wersji drukowanej, w tym czasopisma naukowe, specjalistyczne oraz zeszyty naukowe wydawane przez krajowe szkoły wyższe) oraz 197 000 jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych (w tym normy i patenty).

Oprócz literatury z zakresu szeroko pojętego zarządzania, ekonomii, biznesu, przedsiębiorczości itp. (jest to kilka tysięcy tytułów), Biblioteka zawiera także zasoby z różnorodnych dziedzin pokrewnych, które mogą być przydatne studentom Kierunku Zarządzanie w realizacji różnorodnych projektów, do pisania prac dyplomowych. Zasoby Biblioteki na bieżąco uzupełniane są o nowości w ramach bieżącego gromadzenia zbiorów, a corocznie także o dodatkowe publikacje wydane wcześniej – w miarę potrzeb pojawiających się w sylabusach. Zakup dodatkowych pozycji może odbywać się na wniosek pracownika, który zgłasza zapotrzebowanie na daną publikację, co znacznie ułatwia prowadzenie zajęć i własny rozwój naukowy (także zdobywanie kolejnych stopni i tytułów naukowych).

W ramach licencji krajowych sfinansowanych przez MNiSW Politechnika Rzeszowska może korzystać z dostępu do 7 baz publikacji (EBSCO, Elsevier, Springer, Nature i Science, Wiley, SCOPUS, Web of Science). Studentów Zarządzania zainteresować mogą dostępne elektronicznie bazy Elsevier, Springer, Wiley i EBSCO (szczególnie: Academic Source Complete, Business Source Complete), zawierające m.in. czasopisma, publikacje książkowe, raporty i różnorodne opracowania z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości. Biblioteka udostępnia ponadto drukowane czasopisma związane z naukami o zarządzaniu i jakości. Szczegółowe informacje na temat aktualnego dostępu do baz i czasopism znajdują się w Załączniku 2.I.5b. oraz na stronach internetowych biblioteki (<http://biblio.prz.edu.pl>).

Studenci oraz pracownicy Wydziału Zarządzania mają także możliwość korzystania z zasobów platformy IBUK Libra. Zawiera ona bazę: książek, czasopism, publikacji naukowych z zakresu nauk społecznych, ekonomicznych, prawnych itp. Zainteresowani korzystaniem z tego źródła otrzymują indywidualny kod aktywacyjny umożliwiający dostęp do IBUKA z komputerów domowych (także z urządzeń mobilnych). Jest to doskonała forma dostępu do publikacji w zasadzie w dowolnym miejscu i czasie, także z urządzeń mobilnych, co zachęca do korzystania z bardzo bogatych zasobów platformy zwłaszcza przez studentów.

Studenci mają możliwość oceny bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego wypełniając w systemie USOS elektroniczną ankietę dotyczącą organizacji studiów (Załącznik 5.1 oraz Załącznik 5.2). Oceniają w niej m.in. wyposażenie sal dydaktycznych w system audiowizualny, dostępność literatury i innych pomocy dydaktycznych w Bibliotece i Czytelniach Politechniki Rzeszowskiej, funkcjonowanie systemu USOS, systemu eduroam, funkcjonowanie strony internetowej Uczelni, Wydziałów a także zaplecze sportowo-rekreacyjne dostępne dla nich na terenie Uczelni. Wyniki ankiet są analizowane przez WKZJK (Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia), a wnioski z tej analizy są przekazywane Dziekanowi Wydziału i stanowią podstawę do eliminowania pojawiających się (zgłaszanych przez studentów) problemów. Proces ankietyzacji przeprowadzany jest dwa razy w każdym roku akademickim.

Pracownicy oraz studenci mogą zgłaszać zapotrzebowanie na zakup książek, które jeszcze nie są dostępne w Bibliotece. Jeśli książka potrzebna do prowadzenia zajęć nie jest dostępna, jest możliwość jej zakupu przez Bibliotekę w trybie pilnym. Pracownicy zachęceni są do stałego monitorowania nowości oferowanych przez Bibliotekę oraz nowości pojawiających się na rynku, tak aby polecana przez nich na zajęciach literatura była możliwie jak najbardziej aktualna i dostępna dla studentów. Do zasobów niedostępnych w Bibliotece Politechniki Rzeszowskiej studenci piszący prace dyplomowe mogą mieć dostęp dzięki Wypożyczalni Międzybibliotecznej.

Zajęcia prowadzone dla studentów kierunku Zarządzanie poza Uczelnią obejmują praktyki oraz wizyty studyjne. Instytucje, w których odbywają się zajęcia terenowe i praktyki dobierane są zgodnie z programem studiów i wybraną przez studentów specjalnością w taki sposób by zdobyta wiedza teoretyczna była wspomagana praktyką. Podmioty, w których realizowane są praktyki zapewniają studentom dostęp do wykorzystywanej przez nie infrastruktury oraz technologii.

Wszystkie budynki, w których odbywają się zajęcia studentów z orzeczeniem o niepełnosprawności wyposażone są w windy, zaś korytarze są na tyle szerokie, że nie stwarzają bariery architektonicznej studentom, którzy poruszają się na wózkach inwalidzkich. W większych salach wykładowych zainstalowane są pętle induktofoniczne oraz dodatkowy sprzęt nagłaśniający. Dodatkowo w pokoju Pełnomocnika do spraw studentów niepełnosprawnych znajdują się urządzenia w postaci laptopa, kserokopiarki oraz skanera, z których studenci z niepełnosprawnością w wyznaczonych godzinach mogą skorzystać.

Również budynek biblioteki nie posiada barier architektonicznych ponieważ windy umożliwiają osobom na wózkach inwalidzkich dostęp nie tylko do sal dydaktycznych, ale również do dwóch poziomów biblioteki. Warto zwrócić uwagę na to, iż w wypożyczalni biblioteki zainstalowano urządzenie do samodzielnego wypożyczania, posiadające regulowaną wysokość w związku z czym czytelnik na wózku może je samodzielnie obniżyć, tak aby uzyskać wygodny dostęp do blatu i monitora dotykowego. Stanowiska komputerowe dla osób z dysfunkcją wzroku wyposażone są w specjalistyczne klawiatury, słuchawki, narzędzia systemowe ułatwiające użytkownikom pracę (umożliwiające np. powiększanie widoku na ekranie komputera), a także syntezytor mowy (głosowe odczytywanie zawartości ekranu). Można również korzystać z lupy elektronicznej pozwalającej na powiększanie tekstów drukowanych, czytanie w kolorze w pozytywie i negatywie oraz zablokowanie obrazu na wyświetlaczu. Stanowiska komputerowe posiadają syntezytory mowy umożliwiającego odczytywanie treści wyświetlanej na ekranie.

Na podstawie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności student może starać się również o indywidualne wsparcie swojego procesu kształcenia, które możliwe jest dzięki dotacji podmiotowej przeznaczonej na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej. Studenci, którzy korzystają z danej możliwości najczęściej wybierają wsparcie w postaci laptopów oraz tabletów, kilkakrotnie skorzystano też z możliwości zakupu krzesła czy też okularów.

Wydział Zarządzania posiada ponad 25 letnią historię. Przez cały okres swojego istnienia zabiega o powiększenie bazy dydaktycznej. Wraz z utworzeniem kierunku Zarządzanie rozpoczął się również proces budowy laboratoriów wydziałowych oraz zasobów bibliotecznych. Na ten cel corocznie przeznacza się środki z funduszy dydaktycznych oraz inwestycyjnych.

W związku z ustawicznym rozwojem i rozbudową bazy dydaktycznej Wydziału Zarządzania pracownicy opiekujący się laboratoriami, prowadzący laboratoria i projekty zgłaszają w sposób ciągły i na bieżąco potrzeby sprzętowe i programowe związane z tą rozbudową. Pod uwagę bierze się także potrzeby studentów, a dokładniej możliwość realizacji przez nich prac dyplomowych i potrzeby z tym związane. Przykładem mogą tu być tematy prac dyplomowych, które były i są realizowane przy wykorzystaniu aparatury badawczej znajdującej się na wyposażeniu laboratoriów naukowych utworzonych w ramach dofinansowania ze środków Unii Europejskiej jako część projektu „Rozbudowa infrastruktury naukowo – badawczej Politechniki Rzeszowskiej – etap II”.

Rynek wydawniczy jest także na bieżąco monitorowany przez wykwalifikowanych pracowników biblioteki pod kątem nowych pozycji z dziedzin, związanych z kierunkiem studiów. Oprócz śledzenia rynku wydawniczego przez pracownika biblioteki – Prodiakani zwracają się co semestr przy okazji prośby o opinie na temat prowadzonego modułu zajęć do koordynatorów modułów o aktualizację kart przedmiotów i zgłaszanie propozycji zakupów literatury. W Katedrach (Zakładach) Wydziału Zarządzania wyznaczane są ponadto osoby odpowiedzialne za zgłaszanie do Biblioteki zapotrzebowania na zakup nowych pozycji koniecznych do prowadzenia zajęć, tworząc (ewentualnie konsultując) listę publikacji z pracownikami danej Katedry (Zakładu).

W dniu 13 września 2018 r. został otwarty nowoczesny budynek Wydziału Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej (usytuowany obok istniejącego budynku S). Oba budynki są ze sobą połączone przewiązką. Budowa tego obiektu rozpoczęła się w roku 2016, a koszt tej inwestycji wyniósł 10 mln zł. Nowo otwarty obiekt od początku października 2018 roku służy studentom Wydziału Zarządzania. Dwukondygnacyjny obiekt o powierzchni 1,2 tys. m² mieści m.in. salę laboratoryjną, trzy sale do ćwiczeń, salę seminaryjno-konferencyjną dla 50 osób, salę seminaryjną dla 14 osób oraz przestronne pomieszczenia dziekanatów. Budynek jest w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, czego przykładem może być chociażby panoramiczna, przeszklona winda na

8 osób. W budynku zainstalowano wyciszone okna. Są to sterowane, połączone z oświetleniem, elektronicznie okna i rolety. Zastosowano w nim ponadto energooszczędne oświetlenie sal, klimatyzację, systemy sygnalizacji przeciwpożarowej, systemy antywłamaniowe itp. Wszystko to sprawia, że realizowanie zajęć w takich pomieszczeniach jest przyjemniejsze, w zasadzie bezproblemowe (biorąc pod uwagę problemy techniczne związane np. z wykorzystywanymi na zajęciach prezentacjami), co podkreślają zarówno pracownicy Wydziału Zarządzania, jak i studenci.

Realizując inwestycję polegającą na rozbudowie i modernizacji budynku S zadbano także o jego otoczenie. Przed budynkiem ustawione zostały dodatkowe ławeczki, zasadzono drzewa, pojawiły się nowe miejsca parkingowe, przygotowano stojaki na rowery. Całość wkomponowano w dotychczasową, drobną infrastrukturę znajdującą się w pobliżu bud. V, w którym znajduje się bardzo nowoczesna biblioteka. Dzięki temu nie tylko wewnątrz budynku S jest bardzo estetyczne i nowoczesne, ale także i jego otoczenie doskonale widoczne z jednej z ważniejszych arterii miasta – al. Powstańców Warszawy. Śmiało można powiedzieć, że nowopowstałe budynki Wydziału Zarządzania, ich otoczenie to najbardziej reprezentacyjne miejsce Politechniki Rzeszowskiej przyciągające studentów.

Oprócz powyżej wymienionej bazy dydaktycznej dla wszystkich studentów, w tym studentów Wydziału Zarządzania, w tym kierunku Zarządzanie jest dostępna nowoczesna infrastruktura dla potrzeb zajęć z wychowania fizycznego oraz w pełni wyposażone sale do nauki języków obcych, które realizowane są w rozbudowanym, dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych budynku.

Główne kierunki rozwoju infrastruktury Wydziału Zarządzania w ostatnim czasie sprowadzały się do:

- przekształcenia pomieszczeń zwolnionych przez Dziekanaty znajdujące się w „starej” części budynku S na sale laboratoryjne oraz ćwiczeniowe wykorzystywane przez studentów Wydziału Zarządzania,
- stworzenia dodatkowej sali ćwiczeniowej na 30 osób wyposażonej w sprzęt komputerowy,
- zakupienia i wdrożenia systemu SAP, wspierającego istotnie różnorodne projekty edukacyjne oraz badawcze służącego do rozwiązywania problemów m. in. z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi, finansów, controllingu itp.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Przy Wydziale Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej funkcjonuje Rada Biznesu, skupiająca różne osoby, w szczególności liderów środowiska biznesowego regionu (załącznik 1.3.). Działania Rady są obecnie modyfikowane i zmierzają do poszerzenia zakresu działalności oraz zaproszenia do współpracy nowych partnerów ze środowiska gospodarczego, przedsiębiorców oraz pracodawców.

Wydział Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej w ramach prowadzi szeroką współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, współpraca ta jest zarówno sformalizowana, jak również niesformalizowana. W ramach porozumień nawiązał współpracę z wieloma firmami, jednostkami wojskowymi, uczelniami, szkołami średnimi i innymi placówkami dydaktyczno-oświatowymi. Zasadniczym celem współpracy jest:

- popularyzowanie wśród studentów ścieżki kariery w obszarze finansów i rachunkowości,
- organizowanie lub współorganizowanie wyspecjalizowanych kursów,
- konkursów wiedzy,
- wykładów otwartych z praktykami,
- podjęcie rozlicznych działań na rzecz rozwoju nauki,

- realizacji inicjatyw, programów, projektów lub usług o charakterze akademickim, technologicznym i naukowym,
- realizacja projektów badawczych,
- współtworzenie konsorcjów oraz partnerstw,
- tworzenie wspólnej oferty szkoleniowej i doradczej,
- wspomaganie przez Wydział nauczania w szkołach, głównie przedmiotów związanych z finansami i rachunkowością poprzez pomoc merytoryczno-programową,
- wizyty studyjne w różnych przedsiębiorstwach i instytucjach,
- realizowanie praktyk i zajęć dydaktycznych dla studentów WZ PRz.

Do zawartych porozumień z firmami i instytucjami mających istotne znaczenie należy zaliczyć m.in.: porozumienie z Inspekcją Transportu Drogowego, Logintrans Sp. z o.o., z WSOSP w Dęblinie (intensywne działania na rzecz rozwoju nauki), z Podkarpackim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Boguchwale, z Wojskową Komendą Uzupełnień w Rzeszowie, z 34. Wojskowym Oddziałem Gospodarczym w Rzeszowie, z 21. Brygadą Strzelców Podhalańskich, z Rzeszowską Agencją Rozwoju Regionalnego, z Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych. Zawarto także porozumienia z lokalnymi oddziałami mass mediów: rzeszowskim oddziałem TVP i Polskim Radiem Rzeszów, które mają na celu wzmocnienie działalności misyjnej obu stron oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych studentów i pracowników. Wśród szkół, z którymi zawarto porozumienia znajdują się m.in.: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Krośnie, SP nr 11 w Przemyślu, Zespół Szkół Technicznych w Kolbuszowej, Zespół Szkół nr 1 w Sanoku, Zespół Szkół Informatycznych i Mechatronicznych w Przemyślu, LO w Sędziszowie Małopolskim, Zespół Szkół nr 2 w Rzeszowie, Jednostka Strzelecka 2021 im. płk. Leopolda Lisa-Kuli w Rzeszowie Związku Strzeleckiego „Strzelec”, Niepubliczna Placówka Doskonalenia Nauczycieli Centrum Szkolenia Samorządu i Administracji w Rzeszowie (współpraca dydaktyczna i administracyjna).

Wśród firm, z którymi prowadzona jest współpraca mniej lub bardziej formalna zaliczyć należy:

- Deloitte,
- EY,
- PwC,
- Usługi Audytu i Rachunkowości Józef Król Sp. z o.o. S.k.
- Centrum Usług Finansowych Bać-Pol,
- Bank PeKaO S.A,
- Stowarzyszenie Księgowych w Polsce,
- Polska Izba Biegłych Rewidentów.

Zasadniczym celem szeroko zakrojonej współpracy jest organizowanie działań podnoszących poziom wiedzy uczniów z zakresu finansów i rachunkowości, organizacja spotkań z przedstawicielami Uczelni, organizowanie konkursów dla uczniów dotyczących zagadnień finansów i rachunkowości, współpraca w zakresie rozwoju edukacji i rozszerzania dialogu pomiędzy społecznością akademicką a uczniami.

W odniesieniu do kierunku finanse i rachunkowość aktualnie stosowaną formą monitorowania współpracy z pracodawcami są dwustronne kontakty. Zgodnie z ustaleniami współpraca dotyczy przede wszystkim organizacji praktyk, wykładów lub warsztatów prowadzonych przez pracodawców współpracujących firm dla studentów kierunku, ale także konsultowania programu studiów.

Przy okresowej modyfikacji programów kształcenia aktywnie uczestniczą przedstawiciele pracodawców, podobnie jak interesariusze wewnętrzni (studenci i pracownicy). Ich uwagi są następnie analizowane na wspólnych spotkaniach i później implementowane do programu kształcenia.

W czasie praktyk zawodowych studenci mają okazję poznać podmiot, w którym realizują praktykę i otrzymać ze strony pracowników pomoc (niezbędną wiedzę praktyczną) w realizacji pracy dyplomowej bądź znaleźć inspirację (pomysł) do jej przygotowania.

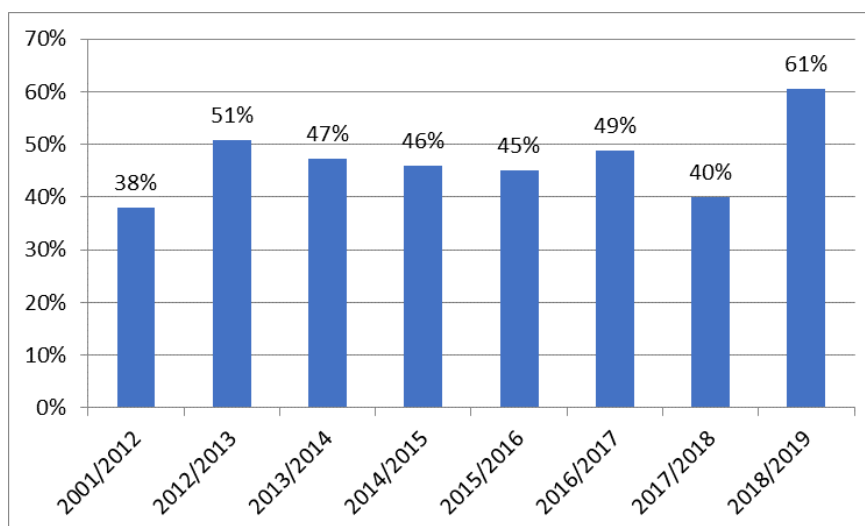
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

W opisywanym w raporcie okresie umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* zostało uwzględnione w koncepcji kształcenia oraz zajmowało istotne miejsce w planach rozwoju kierunku. Proces umiędzynarodowienia dotyczył m.in. działań wynikających z realizacji umów o współpracy z uczelniami zagranicznymi, realizacji wyjazdów kadry naukowo-dydaktycznej oraz wymiany studenckiej w ramach współpracy z uczelniami partnerskimi (w ramach programu ERASMUS+), realizacji praktyk zagranicznych przez studentów, intensywnej nauki języków obcych a także przygotowań do uruchomienia studiów realizowanych na Wydziale Zarządzania odbywających się w całości w języku angielskim.

Dwustronne umowy o współpracy stanowią tradycyjnie efektywną formę współpracy oraz sprzyjają procesom umiędzynarodowienia. Na dzień 12.09.2019 Politechnika Rzeszowska jest związana 55 długoletnimi umowami dwustronnymi z uczelniami zagranicznymi z Ukrainy, Rosji, Słowacji, Czech, Kazachstanu, Chin, Francji, Wietnamu, Węgier, Czarnogóry, Serbii, Austrii, Niemiec, Islandii, Wielkiej Brytanii, Włoch, Portugalii, Syrii, Korei Południowej, USA, Indii i Kanady.

W ramach Programu Erasmus+ studenci Wydziału Zarządzania (w tym także na kierunku finanse i rachunkowość) bardzo chętnie wyjeżdżali na jedno lub dwusemestralne studia zagraniczne do uczelni partnerskich. Biorąc pod uwagę aktywność międzynarodową studentów Wydziału Zarządzania należy zwrócić uwagę na fakt, że udział studentów Wydziału Zarządzania w ogólnej liczbie studentów Politechniki Rzeszowskiej biorących udział w Programie Erasmus+ w badanym okresie oscylował na poziomie ok. 38-61% (Wykres 7.1).

Wykres 7.1. Udział studentów Wydziału Zarządzania w relacji do liczby studentów Politechniki Rzeszowskiej wyjeżdżających na studia zagraniczne w ramach Programu Erasmus+ oraz Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego w okresie 2012-2019

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Działu Współpracy Międzynarodowej Politechniki Rzeszowskiej, stan na dzień 12.09.2019 r.

W chwili obecnej Wydział Zarządzania posiada 34 umów bilateralnych w ramach Programu Erasmus+ z ośrodkami akademickimi z Belgii, Bułgarii, Cypru, Czech, Francji, Hiszpanii, Islandii, Litwy, Łotwy, Niemiec, Portugalii, Rumunii, Słowacji, Turcji oraz Włoch, z którymi prowadzi aktywną wymianę studencką. W raportowanym okresie liczba studentów Wydziału zarządzania uczestniczących w wymianie zagranicznej na studia stale wzrastała (Tabela 7.1). W roku 2017 podpisano kolejne umowy Erasmus+ z uczelniami z Gruzji, Ukrainy, Kazachstanu oraz Uzbekistanu i już w tym samym roku na Wydziale Zarządzania studiowali pierwsi studenci z tych państw.

Należy zaznaczyć, że systematycznie realizowane są wizyty monitoringowe w uczelniach partnerskich przez władze i wydziałowych koordynatorów programu Erasmus+ celem oceny warunków studiowania z punktu widzenia organizacji pobytu oraz kwestii dydaktycznych.

Studenci Wydziału Zarządzania, w tym na kierunku finanse i rachunkowość, wyjeżdżają na semestr studiów do uczelni partnerskich w Norwegii lub Islandii w ramach Programu Szkoleniowego i Stypendialnego (FSS). W raportowanym okresie z takiej możliwości skorzystało kilku studentów Wydziału. W roku akademickim 2017/2018 nabór na stypendia FSS zostały zawieszony z powodów niezależnych od Politechniki Rzeszowskiej.

Tabela 7.1. Liczba studentów Wydziału Zarządzania wyjeżdżających na studia zagraniczne w ramach Programu Erasmus+ w okresie 2012-2019

r. ak.	Wydział Zarządzania
2018/2019	46
2017/2018	35
2016/2017	39
2015/2016	30
2014/2015	26
2013/2014	23
2012/2013	29
2011/2012	23

Źródło: Dane Działu Współpracy Międzynarodowej Politechniki Rzeszowskiej, stan na dzień 12.09.2019 r.

Biorąc pod uwagę statystyki dotyczące przyjazdów studentów zagranicznych i studiujących na Wydziale Zarządzania należy zauważyć (Tabela 7.2), iż w każdym roku akademickim na Wydziale Zarządzania przebywają studenci uczelni partnerskich w liczbie od kilku do kilkunastu.

Tabela 7.2. Liczba studentów zagranicznych przyjeżdżających na Wydział Zarządzania w ramach Programu Erasmus+ w okresie 2012-2019

r. ak.	Wydział Zarządzania
2018/2019	22
2017/2018	32
2016/2017	20
2015/2016	16
2014/2015	18
2013/2014	19
2012/2013	12
2011/2012	8

Źródło: Dane Wydziałowego Koordynatora Programu Erasmus+ na Wydziale Zarządzania, stan na dzień 20.09.2019 r.

Wydział Zarządzania posiada bogatą ofertę przedmiotów w ramach studiów Erasmus+ prowadzonych w języku angielskim (Tabela 7.3).

Tabela 7.3. Oferta kursów Wydziału Zarządzania dla studentów ERASMUS+

Advertising Brand management Coaching Commercial and Customs Law Commercial Law Consumer Behaviour Control and Internal Audit Corporate Social Responsibility Cost Accounting Cost Accounting and Controlling Distribution Channels Econometrics Economy and Environment E-logistics Engineering Graphics Entrepreneurship Environmental Management Ethics in Management European integration Financial Accounting Financial Controlling Financial Mathematics Fundamentals of Waste Management Information Technology in Logistics Institutions and Sources of EU Regulations Internal Audit International Marketing Logistics Logistics and Supply Chain Management	Logistics of Procurement, Production and Distribution Macroeconomics Management Accounting Marketing Plan Innovation Management Managing Sales Team Means of Transportation Methods and Techniques of Quality Management Organisational Behaviour Persuasion in Communication Press, Radio and Television Law Process Designing Process Management Project management Psychology of Communication Psychology of Management Public administration management Public relations Quality management Self-presentation SMEs Management Standardisation and Quality Management Systems in Logistics Statistics Strategic management Strategic Management Fundamentals Trade and International Freight Waste Management
---	--

Źródło: Dane Wydziałowego Koordynatora Programu Erasmus+ na Wydziale Zarządzania, stan na dzień 20.09.2019 r.

Zajęcia prowadzone są w formie wykładowej, laboratoriów lub z elementami konwersatoriów w trakcie indywidualnych spotkań z wykładowcami. Każdy kurs obejmuje 30 godzin lekcyjnych. Językiem wykładowym jest język angielski. Zaliczenia obejmują egzaminy pisemne, ustne, projekty indywidualne albo grupowe. Wydział Zarządzania dysponuje grupą kilkudziesięciu pracowników akademickich posługujących się językiem angielskim na wysokim poziomie biegłości, prowadzących zajęcia ze studentami zagranicznymi.

W ramach oferty dla studentów zagranicznych Wydziału Zarządzania prowadzone są cotygodniowe zajęcia z kursu **Global Issues** połączone z uczestnictwem studentów w różnych wydarzeniach organizowanych przez Wydział Zarządzania. Dla studentów na kierunku logistyka w raportowanym okresie zorganizowano wielokrotne wyjazdy terenowe do firm logistycznych lub transportowych na terenie Podkarpacia.

W ramach Programu Erasmus+ studenci Wydziału Zarządzania posiadają także możliwość wyjazdu na praktyki zagraniczne. Wydział dysponuje umowami na odbywanie praktyk studenckich z firmami w pięciu krajach: Cyprze, Finlandii, Islandii, Portugalii oraz Wielkiej Brytanii. Odbycie praktyki w zagranicznej firmie jest niewątpliwie okazją dla studentów Wydziału Zarządzania do budowania przyszłej przewagi konkurencyjnej na rynku pracy. W badanym okresie rokrocznie wyjeżdżało kilku studentów Wydziału Zarządzania, co stanowiło ok. 20% ogólnej liczby studentów Politechniki Rzeszowskiej biorących udział w zagranicznych praktykach (Tabela 7.4).

Tabela 7.4. Liczba studentów Wydziału Zarządzania wyjeżdżających na zagraniczne praktyki studenckie w okresie 2012-2019

r. ak.	Politechnika Rzeszowska	Wydział Zarządzania
2018/2019	18	6
2017/2018	24	5
2016/2017	22	4
2015/2016	32	6
2014/2015	32	6
2013/2014	28	7
2012/2013	31	4
2011/2012	22	5

Źródło: Dane Działu Współpracy Międzynarodowej Politechniki Rzeszowskiej, stan na dzień 20.09.2019 r.

Program Erasmus+ umożliwia także kadrze naukowo-dydaktycznej podnoszenie swoich kompetencji dydaktycznych oraz językowych jak również wymianę doświadczeń na poziomie uczelni partnerskich. Dane zawarte w Tabeli 7.5 dowodzą, że pracownicy Wydziału Zarządzania coraz chętniej wyjeżdżają z wykładami do uczelni zagranicznych w ramach tzw. **Teaching Staff Assignment (TSA)**. Przyczyną należy, że znaczącą barierą w wykorzystaniu tej możliwości przez pracowników Wydziału stanowi ograniczoność miejsc dostępnych w skali uczelni.

Tabela 7.5. Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału Zarządzania wyjeżdżających na wykłady do uczelni partnerskich w ramach Programu Erasmus+ w okresie 2012-2019

r. ak.	Wydział Zarządzania
2018/2019	12
2017/2018	16
2016/2017	12
2015/2016	7
2014/2015	9
2013/2014	8
2012/2013	8
2011/2012	8

Źródło: Dane Działu Współpracy Międzynarodowej Politechniki Rzeszowskiej, stan na dzień 20.09.2019 r.

Również obserwujemy stały wzrost zainteresowania wygłoszeniem wykładów przez specjalistów z zagranicznych uczelni. W raportowanym okresie na zaproszenie władz Wydziału Zarządzania wykłady prowadzili pracownicy naukowcy z Brazylii, Czech, Francji, Holandii, Turcji czy Hiszpanii.

W ramach podpisanych umów międzywydziałowych na Wydziale Zarządzania odbywały się wizyty lub staże reprezentantów partnerskich uczelni: Łucki Uniwersytet Techniczny (Ukraina), Kijowski Uniwersytet Ekonomiczny (Ukraina), Śląski Uniwersytet w Opawie Szkoła Biznesu i Administracji w Karwinie (Czechy), Narodowy Uniwersytet Transportu Ukrainy w Kijowie (Ukraina).

Od roku 2013 studenci Politechniki Rzeszowskiej posiadają unikalną możliwość uczestnictwa w 6-miesięcznych **studiach w Chinach** w ramach partnerskiej umowy z Huazong University of Science and Technology (HUST). Ponadto mogą oni przedłużyć swój pobyt w Chinach uczestnicząc w 6-miesięcznym kursie języka i kultury chińskiej. W raportowanym okresie z takiej możliwości skorzystało 52 studentów Wydziału Zarządzania (tabela 7.6). Dla wielu z nich pobyt na uczelni zaowocował praktykami w firmach a w konsekwencji pozyskaniem stałego zatrudnienia w Chinach w firmach międzynarodowych.

Tabela 7.6. Liczba studentów Wydziału Zarządzania wyjeżdżających na studia zagraniczne w ramach umowy z uczelnią partnerską HUST w okresie 2013-2019

r. ak.	Politechnika Rzeszowska	Wydział Zarządzania
2017/2018	11	10
2016/2017	25	13
2015/2016	21	4
2014/2015	41	18
2013/2014	25	7

Źródło: Dane Działu Współpracy Międzynarodowej Politechniki Rzeszowskiej, stan na dzień 20.09.2019 r.

Na Wydziale Zarządzania w chwili obecnej studiuje 6 studentów z Wietnamu (w ramach umowy z Aviation Labour Supply and Import-Export Joint Stock Company z siedzibą w Hanoi) oraz 16 studentów z Ukrainy.

Wydział Zarządzania realizuje aktywne działania mające na celu wspieranie umiędzynarodowienia zarówno na poziomie studenckim, jak i kadry naukowo-dydaktycznej. Inicjatywami o charakterze międzynarodowym wartymi zauważenia są:

1. Program International Classroom – Erasmus Challenge (ICEC),
2. Cykl Międzynarodowych Seminariów Studenckich International Student Seminars (ISS),
3. Targi Erasmusa (Erasmus Fair).

Program International Classroom – Erasmus Challenge (ICEC) to autorskie przedsięwzięcie zainicjowane w listopadzie 2009 r., a zainaugurowane w marcu 2010 r. na Wydziale Zarządzania (przy współpracy z Działem Współpracy z Zagranicą Politechniki Rzeszowskiej). Program *ICEC* realizowany jest w formie cyklicznych spotkań w dwóch niezależnych panelach, zatytułowanych „Wykłady Otwarte” i „Dni Otwarte”. W cyklu comiesięcznych wykładów otwartych, prowadzonych w języku angielskim, bierze każdorazowo udział ok. 150 studentów – z Politechniki Rzeszowskiej, Uniwersytetu Rzeszowskiego, jak również studiujących w Rzeszowie w ramach programu *Erasmus*. Wykłady prowadzone były przez ekspertów z kraju i z zagranicy (USA, Kanada, Holandia, RPA, Niemcy, Francja, Belgia, Czechy, Brazylia). Do chwili obecnej zrealizowano 8 edycji z ponad pięćdziesięcioma wykładami otwartymi, w tym bezpośrednio dla studentów kierunku logistyka. Program *ICEC* poszerza ofertę dydaktyczną Wydziału Zarządzania o aspekty praktyczne (warsztaty, pokazy, seminaria, zwiedzanie laboratoriów). Zachęca studentów do poszerzania wiedzy kierunkowej, umiejętności językowych jak również do dzielenia się własnymi doświadczeniami związanymi z pobytem w Polsce oraz za granicą. Ponadto program przyczynia się do popularyzowania studenckiej i pracowniczej wymiany międzynarodowej.

Międzynarodowe Seminaria Studenckie (ISS) organizowane są od 2013 roku we współpracy z Silesian University in Opava, School of Business Administration in Karvina, Czechy, oraz University of Economics in Bratislava, Faculty of Business Economics, Kosice. Do chwili obecnej zrealizowano 12 edycji seminariów w trakcie których studenci przedstawili anglojęzyczne prezentacje, w tym z dziedziny finansów i rachunkowości, w liczbie ponad trzystu (ok. 20% z zakresu finansów i rachunkowości).

Targi Erasmusa (Erasmus Fair) to cyklicznie przeprowadzana akcja informacyjno-promocyjna dla studentów Wydziału Zarządzania mająca na celu przybliżenie aspektów formalnych związanych z aplikacją na wymianę zagraniczną z elementami promocji. W trakcie targów studenci Wydziału Zarządzania mają możliwość bezpośredniego kontaktu i rozmowy ze studentami polskimi - byłymi beneficjentami wszystkich dostępnych programów wymiany (Erasmus+, FSS, Chiny, praktyki zagraniczne) oraz aktualnie przebywającymi na Wydziale Zarządzania studentami zagranicznymi.

W imprezie biorą udział także egzaminatorzy Studium Języków Obcych, przedstawiciele Działu Współpracy Międzynarodowej oraz Wydziałowi Koordynatorzy Programu Erasmus+.

Studenci Wydziału Zarządzania są zobowiązani do zdawania egzaminu ze znajomości języka obcego w ostatnim semestrze nauki języka w programie studiów. Egzamin z języka obcego odbywa się na poziomie B2, wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego i jest organizowany w formie pisemnej dla wszystkich uprawnionych studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia. W tabeli 7.7 zawarto dane dotyczące zdawalności tego egzaminu dla studentów Wydziału Zarządzania.

Tabela 7.7. Liczba studentów oraz stopień zdawalności z egzaminu z języka angielskiego (poziom B2) na Wydziale Zarządzania okresie 2013-2019

Rok	2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
	zimowy	letni	zimowy	letni	zimowy	letni	zimowy	letni	zimowy	letni	zimowy	letni
Przystępujący	505	318	-	496	134	81	169	78	624	-	626	-
Zdało	435	310	-	415	102	78	157	70	556	-	566	-
Nie zdało	70	8	-	81	32	3	12	8	68	-	60	-

Źródło: Dane Studium Języków Obcych Politechniki Rzeszowskiej, stan na dzień 12.09.2019 r.

Warto zwrócić uwagę, iż poziom zdawalności tego egzaminu w ostatnich latach oscyluje w granicach 90%, co świadczy o dobrych kompetencjach językowych studentów Wydziału Zarządzania.

W badanym okresie pracownicy Wydziału Zarządzania uczestniczyli w wielu konferencjach zagranicznych (Załącznik 7.1), co także w istotny sposób wpływa na rozwój dydaktyczny i naukowy tych pracowników oraz w podnosi ogólny poziom umiędzynarodowienia Wydziału.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wydział Zarządzania wspiera różne formy aktywności studentów. Dofinansowuje działalność kół naukowych, w tym udział studentów w konferencjach naukowych, przedsięwzięcia podejmowane przez samorząd studencki (np. Obóz Szkoleniowy Adapciak PRz, Rzeszowskie Juwenalia) oraz inne formy aktywności studentów (np. dni otwarte Wydziału Zarządzania). Przedstawiciele studentów biorą udział w pracach Rady Wydziału, Wydziałowej Komisji Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz innych ciałach kolegialnych.

Wspierana jest mobilność studentów poprzez zachęcanie do uczestnictwa w programie Erasmus+ oraz innych wyjazdach zagranicznych (szczegóły zostały zaprezentowane w kryterium 7) oraz krajowych (Załącznik 4.3).

Studenci na kierunku finanse i rachunkowość mają możliwość realizacji swoich zainteresowań naukowych i doskonalenia kompetencji społecznych w studenckich kołach naukowych prowadzonych przy poszczególnych jednostkach wewnętrznych Wydziału Zarządzania. Są to następujące koła:

- Koło Naukowe Innowacyjnej Przedsiębiorczości, EKOzarządzania i Jakości Życia – EKOBIZNES,
- Koło Naukowe Komunikacji Marketingowej,
- Koło Naukowe Rozwoju Osobistego "GrowRes",
- Koło Naukowe Rachunkowości "ASSETS",
- Koło Naukowe Ubezpieczeń,
- Koło Naukowo-Badawcze Turystyki "Tuptuś",
- Koło Naukowe Logistyków,

- Koło Naukowe "Eurointegracja",
- Studenckie Koło Naukowe Młodych Ekonomistów,
- Koło Naukowe Studentów Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- Koło Naukowe Polityki Bezpieczeństwa Państwa.

Więcej informacji dotyczących działalności kół naukowych związanych z kierunkiem finanse i rachunkowość przedstawia Załącznik 4.3 oraz informacje zawarte na stronach internetowych poszczególnych kół naukowych (strona Wydziału Zarządzania zakładka – studenci – koła naukowe).

Jednym z elementów motywujących studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce jest stypendium Rektora. Studenci mają zapewniony dostęp do informacji o formach opieki i wsparcia. Odbywa się to w różnych formach: bezpośrednio przez pracowników Dziekanatu, tablicę ogłoszeń jak i poprzez uaktualnianą na bieżąco stronę internetową.

Zasady przydzielania pomocy materialnej dla studentów zawarte są w Regulaminie przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów PRz Załącznik do Zarządzenia nr 56/2017 Rektora PRz z dnia 29 września 2017 (Załącznik 8.1), Zarządzenie nr 36/2019 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 17 lipca 2019 r. (Załącznik 8.2) oraz Zarządzenie Nr 55/2017 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 28 września 2017 r. (Załącznik 8.3). Studenci kierunku logistyka korzystają z pomocy materialnej w następujących formach: stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora dla najlepszych studentów, zapomogi.

Liczba studentów kierunku finanse i rachunkowość, które skorzystały z pomocy materialnej według stanu na dzień 10.09.2019 r. wyniosła, odpowiednio:

Semestr zimowy 2018/19

Stypendium socjalne - 264

Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych –18

Semestr letni 2018/19

Stypendium socjalne - 249

Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych - 20

Zapomogi w całym roku akademickim 2018/19 – 3

Studenci kierunku nagradzani są również nagrodą Rektora za działalność na rzecz środowiska akademickiego PRz.

Studenci mają możliwość składania do Dziekana pisemnych i ustnych skarg oraz wniosków we wszelkich sprawach związanych z ich tokiem studiów. Wszystkie skargi i wnioski są rozpatrywane niezwłocznie, ponieważ Dziekan i Prodziekani są dostępni nie tylko w godzinach dyżurów. Skargi dotyczące wydawanych decyzji związanych z tokiem studiów oraz z przyznawaniem świadczeń pomocy materialnej regulują odpowiednio Regulamin studiów wyższych na PRz oraz Regulamin przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów PRz.

Ponadto co najmniej raz w semestrze odbywa się spotkanie władz Wydziału ze starostami wszystkich roczników kierunku, na którym są przekazywane uwagi od studentów związane z procesem kształcenia. Władze Wydziału uczestniczą także w organizowanych corocznie przez Samorząd Studencki publicznych debatach studentów z władzami.

Wydział Zarządzania zapewnia kompleksową obsługę administracyjną studentów. Studenci mają także możliwość kontaktu telefonicznego oraz za pomocą poczty elektronicznej. Dziekan, Prodziekani oraz pracownicy Dziekanatu są dostępni dla studentów również poza wyznaczonymi godzinami przyjęć.

Studenci dobrze oceniają pracę Dziekanatu, co potwierdzili w wypełnionych ankietach. Kadra wspierająca proces kształcenia uczestniczy w szkoleniach podnoszących ich jakość pracy.

Studenci mają możliwość oceny kadry wspierającej proces kształcenia wypełniając w systemie USOS ankietę oceny pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. Ankieta przeprowadzana jest zgodnie z Zarządzeniem nr 37/2017 Rektora PRz w sprawie trybu i zasad przeprowadzania ankietyzacji i hospitacji zajęć dydaktycznych z dnia 29 czerwca 2017 r. (Załącznik 8.4) oraz z Zarządzeniem nr 23/2018 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 18 maja 2018 (Załącznik 8.5) nie rzadziej niż raz na dwa lata. W ankiecie tej studenci oceniają pracowników dziekanatów w tym m.in. sprawność działania dziekanatów, aktualność przekazywanych informacji, życzliwość pracowników dziekanatu wobec studentów. Wyniki ankiet są analizowane przez WKZJK, a wnioski z tej analizy są przekazywane Dziekanowi Wydziału. Z przeprowadzonych ankiet wynika, iż studenci wysoko oceniają pracowników dziekanatu.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668), Politechnika Rzeszowska zapewnia publiczny dostęp do podstawowych informacji, w tym o warunkach rekrutacji oraz realizowanym programie studiów. Informacje te zawarte są nie tylko w Biuletynie Informacji Publicznej Uczelni, ale również na stronie uczelni.

Wydział Zarządzania podejmuje wszelkie wysiłki, by umożliwić kandydatom, studentom i innym osobom dostęp do informacji na temat planów i programów studiów oraz obowiązujących procedur. W wersji elektronicznej prezentowane są między innymi:

- a) kryteria i zasady rekrutacji na poszczególne kierunki realizowane przez wydział,
- b) plany studiów wszystkich prowadzonych kierunków wraz z treściami oraz zakładanymi efektami uczenia się,
- c) procedury związane z procesem dyplomowania,
- d) wyniki prowadzonej ankietyzacji dotyczących oceny procesu kształcenia.

Politechnika Rzeszowska od wielu lat prowadzi rekrutację za pomocą Systemu Internetowej Rekrutacji (SIR), który jest dostępny pod adresem <https://rekrutacja.prz.edu.pl/>. Strona internetowa zawiera podstawowe informacje o aktualnym harmonogramie rekrutacji, wymaganych dokumentach, obowiązujących opłatach rekrutacyjnych, dyżurach Międzywydziałowej Komisji Rekrutacyjnej oraz dane kontaktowe. Strona pozwala również na zarejestrowanie się w systemie SIR oraz wzięcie udziału w rekrutacji.

System Internetowej Rekrutacji Politechniki Rzeszowskiej pozwala także na prowadzenie ankietyzacji wśród kandydatów, która umożliwia m.in. dokonanie oceny czynników, które decydują o wyborze Uczelni oraz źródeł informacji o Uczelni i jej ofercie.

Dodatkowo, informacje o ofercie Politechniki Rzeszowskiej, są dostępne dzięki realizowanej obsłudze telefonicznej przez członków Międzywydziałowej Komisji Rekrutacyjnej.

Kandydaci na studia mogą korzystać również z informacji zawartych na stronie <https://w.prz.edu.pl/kandydaci>, która zawiera przede wszystkim aktualny informator uczelniany w wersji polsko- i angielskiej. Dzięki niemu kandydaci uzyskują dostęp do informacji na temat uczelni i jej oferty dydaktycznej wraz z krótką charakterystyką prowadzonych kierunków, przedmiotami uwzględnianymi podczas rekrutacji na poszczególne kierunki, formami studiów i możliwościami zatrudnienia po ich ukończeniu.

Strona zawiera również, publikowane z odpowiednim wyprzedzeniem, szczegółowe warunki i tryb rekrutacji na studia prowadzone przez Politechnikę Rzeszowską.

Informacje dla kandydatów są także dostępne ze strony Wydziału Zarządzania.

Opisane informacje są dostępne również w formie drukowanej i rozpowszechniane podczas targów edukacyjnych, spotkań z kandydatami oraz dni otwartych drzwi itp.

Kandydaci, studenci i inni interesariusze, mogą korzystać także z informacji zamieszczonych w Biuletynie Informacji Publicznej na temat programów studiów. Dostępne są:

1. Podstawowe informacje o kierunku studiów (m.in. poziom i profil studiów, dostępne specjalności, liczbą godzin).
2. Efekty uczenia się.
3. Plany studiów, ich parametry, metody weryfikacji oraz treści kształcenia.

Studenci uzyskują dostęp do szczegółowych kart dla poszczególnych zajęć, zawierających dane poszczególnych prowadzących wraz z danymi kontaktowymi, celami kształcenia, wymaganiami wstępnymi, literaturą, efektami i treściami kształcenia, zasadami wystawiania ocen z poszczególnych form zajęć i ocen końcowych, a nawet przykładowymi zagadnieniami i materiałami dydaktycznymi. Powyższe dane są aktualizowane na początku każdego semestru, dzięki czemu studenci dysponują bieżącymi informacjami. Mogą oni również uzyskać informacje na temat procedur związanych realizacją praktyk zawodowych, czy z procesem dyplomowania.

Dodatkowo, dzięki Uniwersyteckiemu Systemowi Obsługi Studiów (USOS), każdy interesariusz może mieć dostęp do bieżącego rozkładu zajęć poszczególnych pracowników, zaś zalogowani studenci i pracownicy, mogą sprawdzić swój indywidualny (aktualny) rozkład.

Działania z zakresu zapewniania publicznego dostępu do o programie studiów, realizują również pracownicy poszczególnych dziekanatów, którzy udzielają informacji w godzinach pracy dziekanatów osobiście, telefonicznie oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Obowiązek zapewnienia dostępu do informacji o prowadzonych zajęciach ciąży również na poszczególnych prowadzących, których zapoznają studentów m.in. z efektami uczenia się, zasadami ich weryfikacji, czy sposobach wystawienia oceny końcowej.

W ramach publicznego dostępu do informacji, upowszechniane są także wyniki ankietyzacji realizowanej wśród studentów Wydziału Zarządzania. Są one przedstawiane na stronie internetowej Wydziału oraz podczas corocznych spotkań władz Wydziału ze starostami. Podjęta została także decyzja o tym, że podstawowe informacje na temat wyników ankiet, będą rozsyłane wśród studentów Wydziału za pośrednictwem wewnętrznej poczty elektronicznej.

Do oceny działań z zakresu zapewnienia dostępu do informacji oceniane są:

- corocznie podczas rekrutacji (ankieta w Systemie internetowej Rekrutacji pozwala na wskazanie przez kandydata źródła informacji o ofercie Politechniki Rzeszowskiej),
- w każdym semestrze dzięki anonimowej ankietyzacji realizowanej dzięki Uniwersyteckiemu Systemowi Obsługi Studiów, w których studenci oceniają działania pracowników dydaktycznych oraz pracowników niebędących pracownikami dydaktycznymi w zakresie realizacji obowiązków informacyjnych,
- podczas cyklicznych spotkań władz wydziału z przedstawicielami studentów (starostami),
- w ramach współpracy z Radą Biznesu Wydziału Zarządzania.

Analizę wyników ankiet prowadzi Wydziałowa Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, która może proponować wprowadzenie działań doskonalących w tym zakresie.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Polityka Jakości Kształcenia obowiązująca w Politechnice Rzeszowskiej jest pochodną obowiązującej strategii, a zwłaszcza jej misji.

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza jest publiczną uczelnią akademicką, która kształci studentów zgodnie z najnowszymi trendami oraz realizuje badania naukowe mające zasadniczy wpływ na proces kreowania gospodarki opartej na wiedzy.

Uczelnia poprzez współpracę z różnymi podmiotami z otoczenia stale doskonali programy kształcenia, by umożliwiała przygotowywanie absolwentów do sprostania wymaganiom współczesnej gospodarki, w której istotne znaczenie mają interdyscyplinarne kompetencje, pozwalające na aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym w wymiarze lokalnym i narodowym.

Badania prowadzone w Politechnice Rzeszowskiej są zgodne z potencjałem kadry naukowej oraz uprawnieniami podstawowych jednostek uczelni i nastawione są na wyznaczanie nowych kierunków rozwoju dyscyplin, w ramach których są realizowane.

Politechnika Rzeszowska poprzez proces dydaktyczny zmierza do wychowania studentów w duchu poszanowania praw człowieka, patriotyzmu, wrażliwości na losy społeczeństwa, szacunku dla państwa i jego obywateli, tolerancji, odpowiedzialności i rzetelności wykonywania swoich obowiązków.

Uczelnia swoją działalność prowadzi w poczuciu odpowiedzialności za wysoką jakość procesu dydaktycznego i naukowego.

Politechnika Rzeszowska swoim działaniem pragnie trwałego osadzenia uczelni w regionalnej, krajowej, europejskiej i globalnej przestrzeni dydaktyczno – naukowej, a także podniesienia jej konkurencyjności wśród uczelni technicznych oraz tworzenia wizerunku uczelni nowoczesnej, przyjaznej studentom i pracownikom.

Dążeniem Politechniki Rzeszowskiej jest, by swoimi działaniami mogła kultywować i tworzyć techniczne, kulturalne i historyczne dziedzictwo narodowe.

Główny cel jaki stawia sobie Uczelnia jest zapewnienie poziomu studentom wykształcenia, który umożliwi podjęcie satysfakcjonującego zatrudnienia oraz kontynuowanie kształcenia. Ciągłe podnoszenie jakości kształcenia zostało uznane za czynnik warunkujący dalszy rozwój oraz umocnienie pozycji Politechniki Rzeszowskiej w krajowym i europejskim obszarze szkolnictwa wyższego.

Zapewnienie jak najwyższego poziomu kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej jest realizowane głównie poprzez:

- stałe monitorowanie procesu kształcenia,
- kreatywne planowanie procesu kształcenia z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,
- właściwą realizację procesu kształcenia,
- tworzenie jednoznacznych procedur oceny metod i warunków kształcenia,
- podejmowanie niezbędnych działań naprawczych i doskonalących.

System Zapewnienia Jakości Kształcenia został wprowadzony w Politechnice Rzeszowskiej zarządzeniem nr 13/2008 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia kwietnia 2008 r. W marcu 2013 roku Senat Politechniki Rzeszowskiej uchwałą nr 13/2013 zatwierdził zmiany w strukturze Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, które były odpowiedzią a dynamicznie zmieniające się w tym zakresie przepisy prawa, a dnia 29 czerwca 2017 r. przyjął Uchwałą nr 85/2017 w sprawie

doskonalenia Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Politechnice Rzeszowskiej. W założeniu system odnosi się do wszystkich stopni oraz form studiów prowadzonych na Uczelni.

W Politechnice Rzeszowskiej nadzór nad funkcjonowaniem i doskonaleniem systemu sprawuje Rektor za pośrednictwem Prorektora ds. kształcenia, a elementami struktury na poziomie Uczelni są:

- pełnomocnik rektora ds. zapewniania jakości kształcenia,
- Uczelniana Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia (UKZJK). Na wydziałach za jakość kształcenia odpowiadają Dziekani.

Elementami struktury systemu na wydziale są:

- pełnomocnik Dziekana ds. zapewniania jakości kształcenia,
- Wydziałowa Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia (WKZJK).

Funkcjonowanie na Wydziale Zarządzania studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku finanse i rachunkowość to wynik analizy potrzeb rynku pracy, konsultacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz zmian przepisów prawa. Inicjatywa uruchomienia na ówczesnym Wydziale Zarządzania i Marketingu Politechniki Rzeszowskiej kierunku finanse i rachunkowość pojawiła się na początku 2010 r. Rada Wydziału przedstawiła – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2005 Prawo o szkolnictwie wyższym oraz Statutu Politechniki Rzeszowskiej – wniosek do Senatu Uczelni w sprawie utworzenia studiów pierwszego stopnia. Senat utworzył Uchwałę Nr 8/2010 z dnia 25 marca 2010 r. na Wydziale Zarządzania i Marketingu studia pierwszego stopnia na kierunku finanse i rachunkowość. Program kształcenia opracowano na podstawie Ustawy z dnia z dnia 27 lipca 2005 r. prawo o szkolnictwie wyższym, po czym dostosowywano do zmieniających się ram prawnych, w tym do Rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, Rozporządzenia MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zgodnie ze Statutem PRz efekty uczenia się dla kierunku finanse i rachunkowość zostały przyjęte przez Senat PRz, zaś programy i plany studiów były akceptowane przez Radę Wydziału Zarządzania. W celu dostosowania do wymogów Ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów została przyjęta Uchwała nr 64/2019 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 18 lipca 2019 r. (Załącznik 2.I.1). Od roku akademickiego 2019/2020 Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego po rozpatrzeniu wniosku Politechniki Rzeszowskiej i po zasięgnięciu opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej, decyzją z dnia 31 maja 2019 r. (Załącznik 1.1), nadał Uczelni uprawnienie do prowadzenia studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku finanse i rachunkowość.

Program kształcenia, jak również stopień realizacji zakładanych efektów uczenia się na ocenianym kierunku są na bieżąco monitorowane. Na podstawie propozycji zgłaszanych przez samorząd studencki oraz pracowników Wydziału za pośrednictwem kierowników poszczególnych jednostek, a także przez innych interesariuszy, Rada Wydziału wprowadza zmiany mające doskonaląc plany i programy studiów i lepiej dostosowywać je do wymogów rynku pracy. Ocena adekwatności zakładanych efektów uczenia się do aktualnych wymogów rynku pracy możliwa jest dzięki zaangażowaniu powołanej 14 listopada 2012 Rady Biznesu przy Wydziale Zarządzania. Zrzesza ona przedstawicieli pracodawców z terenu regionu. (Załącznik 1.3). Podczas odbywających się cyklicznie spotkań, możliwe jest podejmowanie decyzji, które mają na celu dostosowanie aktualnych programów kształcenia do wymagań stawianych przez pracodawców absolwentom. Opinie Rady Biznesu są ważnym elementem uwzględnianym w trakcie doskonalenia programów kształcenia oraz procesów dydaktycznych realizowanych przez Wydział Zarządzania.

Równie istotnym elementem oceny programów kształcenia pod kątem zakładanych efektów uczenia się jest prowadzenie monitoringu losów absolwentów realizowanego przez Dział Informacji,

Karier i Promocji Politechniki Rzeszowskiej. Wyniki ankiet powinny pozwalać na dokonanie oceny procesu kształcenia pod kątem przygotowania absolwentów do wejścia na rynek pracy. Celem realizowanych badań jest pozyskanie informacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów na rynku pracy, w tym zgodności zatrudnienia z profilem i poziomem kształcenia oraz ocena przydatności wiedzy i umiejętności zdobytych w procesie kształcenia z punktu widzenia potrzeb i wymagań obecnego rynku pracy. Zasady monitorowania losów absolwentów określa Zarządzenie Rektora PRz Nr 1/2014 z dnia 27 stycznia 2014 r. (Załącznik 10.1.). Pod uwagę brane są także informacje, jakich dostarcza Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA)

Zgodnie z Zarządzeniem nr 37/2017 Rektora PRz w sprawie trybu i zasad przeprowadzania ankietyzacji i hospitacji zajęć dydaktycznych z dnia 29 czerwca 2017 r. (Załącznik 8.4.) oraz zmieniającym je Zarządzeniem nr 23/2018 Rektora PRz z dnia 18 maja 2018 (Załącznik 8.5.), po każdym zakończonym semestrze studenci kierunku mają możliwość oceny zajęć, w których uczestniczyli wypełniając w systemie USOS elektroniczną ankietę oceny zajęć. W ankiecie znajdują się m.in. pytania o to, czy w ramach realizacji zajęć było możliwe osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, czy podział zajęć na poszczególne formy był właściwy, czy liczba godzin przeznaczona na realizację zajęć była odpowiednia. Istnieje również możliwość dodawania przez ankietowanych studentów komentarzy zawierających propozycje zmian planów i programów studiów. Wyniki ankiet studenckich są analizowane przez WKZJK.

Elementem monitorowania programu kształcenia oraz osiągania zakładanych efektów uczenia się są także hospitacje zajęć dydaktycznych realizowanych systematycznie przez kierowników jednostek organizacyjnych Wydziału Zarządzania.

Wyniki ankiet są poddawana analizie pod kątem zmian planu i programu studiów na kierunku i przedstawiane władzom Wydziału, a opracowane przez WKZJK raporty są przekazywane Prorektorowi ds. Kształcenia. W ramach działań doskonalących i naprawczych dokonuje się na bieżąco korekt w planach i programach studiów. Polegają one głównie na zmianie form prowadzenia zajęć, liczby godzin przewidzianych na dane zajęcia czy też wprowadzaniu nowych zajęć. Zmiany w programach studiów będące wynikiem ich monitorowania mogą być wprowadzane z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed rozpoczęciem realizacji danego cyklu kształcenia. Weryfikacja zmian w planach kształcenia obejmuje poprawność programów pod względem formalnym oraz pod względem spójności i integralności treści zawartych w programach. Weryfikacja ma stwierdzić, czy programy kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni oraz koncepcją rozwoju kierunku i potrzebami rynku pracy, uwzględniając odpowiednią liczbę godzin zajęć kontaktowych i właściwą liczbę punktów ECTS oraz czy określono odpowiednie związki między efektami uczenia się. Istotny w zmianach jest także głos studentów. Ich przedstawiciel jest członkiem WKZJK. Ponadto przedstawiciele studentów są członkami Rady Wydziału z prawem do głosu. Studenci mają także okazję wypowiedzieć się na temat programów kształcenia podczas corocznych spotkań starostów poszczególnych roczników z władzami Wydziału. Interesariusze zewnętrzni uczestniczą w doskonaleniu programu kształcenia w ramach dyskusji prowadzonych na spotkaniach Rady Biznesu. Wcześniejsza ocena jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość dokonana przez Polską Komisję Akredytacyjną w 2014 roku była pozytywna. W jej wyniku Wydział uzyskał zgodę na prowadzenie kierunku do roku akademickiego 2019/2020.

Ocena osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na kierunku jest przeprowadzana w sposób ciągły (w trakcie i na zakończenie każdego z semestrów studiów oraz po ukończeniu całego cyklu kształcenia). Ogólne zasady określa Regulamin studiów wyższych na PRz. Student ma obowiązek zaliczenia do końca studiów wszystkich zajęć, w tym praktyk zawodowych, a z realizacji efektów uczenia się rozliczany jest co semestr. Elementem monitorowania stopnia osiągania zakładanych efektów uczenia się jest ankietyzacja zajęć prowadzona w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów

(USOS) oraz hospitacje zajęć dydaktycznych. Zasady prowadzenia ankietyzacji i hospitacji zajęć dydaktycznych określa Zarządzenie nr 37/2017 Rektora PRz z dnia 29 czerwca 2017 r. (Załącznik 8.4) oraz Zarządzenie nr 23/2018 Rektora PRz z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie trybu i zasad przeprowadzania ankietyzacji i hospitacji zajęć dydaktycznych (Załącznik 8.5). Ankietyzacja jest przeprowadzana w formie anonimowych ankiet dotyczących nauczyciela oraz zajęć, wypełnianych przez studentów w systemie USOS po zakończeniu każdego semestru. Wyniki ankiet są dostępne po zakończeniu ankietyzacji dla ankietowanego pracownika oraz jego przełożonego. Sprawdzanie i ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana jest również przy okazji sporządzania corocznego raportu z oceny programów kształcenia i weryfikacji zakładanych efektów, zgodnie z Zarządzeniem nr 21/2014 Rektora PRz z dnia 4 lipca 2014 r. w sprawie oceny programów kształcenia i weryfikacji efektów kształcenia (Załącznik 10.2).

Często stosowanymi formami weryfikacji osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się są egzamin oraz zaliczenie. Przeprowadzane są one w formie ustnej, pisemnej lub praktycznej. Wynik takiego zaliczenia jest częścią składową oceny końcowej zajęć. Prowadzący stosują także inne formy weryfikacji, do których zaliczyć można m.in. obserwację wykonawstwa, dyskusję, prezentację dokonań. Zgodnie z regulaminem studiów, zaliczeniu podlegają wszystkie formy zajęć. Kryteria zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób wystawienia oceny końcowej i warunki dopuszczenia do egzaminu ustala koordynator, a po zatwierdzeniu przez kierownika jednostki podaje do wiadomości studentom w ciągu 2 tygodni od rozpoczęcia zajęć w danym semestrze. W ramach przygotowania procesu dydaktycznego koordynatorzy zajęć mają obowiązek opracować aktualne karty i udostępnić je studentom. Karta zajęć zawiera szczegółowy ich opis, w tym: opis zakładanych efektów uczenia się, liczbę punktów ECTS przypisanych do zajęć, treści kształcenia z podziałem na poszczególne formy zajęć, zasady ustalania oceny końcowej oraz sposób weryfikacji zakładanych efektów uczenia się. Oceny studentów dokonuje się na podstawie warunków zaliczenia zajęć zawartych w karcie. Koordynator wprowadza ocenę do USOS w terminach wyznaczonych przez Rektora ds. Kształcenia. Podpisany protokół z ocenami studentów Koordynator przekazuje do właściwego dziekanatu. Celem funkcjonowania SZJK jest potwierdzenie osiągnięcia przez studenta efektów ustalonych dla danego kierunku studiów wraz z określeniem stopnia ich uzyskania. Najważniejsze zasady na jakich oparto ten system to:

- weryfikacja dotyczy wszystkich efektów uczenia się w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, określonych dla kierunku studiów;
- weryfikacja przeprowadzana jest na wszystkich kierunkach kształcenia, formach poziomach i profilach studiów;
- system obejmuje wszystkich pracowników Uczelni uczestniczących w procesie kształcenia, studentów i absolwentów, a także pracodawców.

Na mocy Zarządzenia nr 22/2014 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 21 lipca 2014 r. w sprawie archiwizacji prac kontrolnych studentów oraz słuchaczy studiów podyplomowych (Załącznik 3.10.) oraz Regulaminu studiów w PRz, ustalone zostały następujące zasady dokumentowania realizacji założonych efektów uczenia się oraz czas i formę przechowywania dokumentacji:

- a) Dla egzaminów i zaliczeń ustnych nauczyciel akademicki przygotowuje wykaz zagadnień, który przechowuje się w formie papierowej lub elektronicznej przez kolejny rok akademicki,
- b) Dla egzaminów i zaliczeń pisemnych nauczyciel akademicki przygotowuje pojedyncze prace studentów odpowiadające ocenie najniższej, średniej i najwyższej i przechowuje je w formie papierowej lub elektronicznej przez kolejny rok akademicki.
- c) Dla egzaminu dyplomowego komisja egzaminu dyplomowego weryfikuje stopień osiągnięcia przez studenta zamierzonych efektów uczenia się poprzez pracę dyplomową oraz wyniki

egzaminu dyplomowego, dokumentację realizacji efektów uczenia się wraz z pracą dyplomową, protokołem i recenzjami przechowuje się w formie papierowej lub elektronicznej w teczce osobowej studenta.

Dokumentację efektów osiągniętych przez studentów stanowią: prace kontrolne studentów (kolokwia, testy, sprawozdania z laboratoriów, prace egzaminacyjne itp.), wypełnione dzienniki lub sprawozdania z praktyk, protokoły egzaminacyjne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych. Dokumentacja ta jest archiwizowana zgodnie z obowiązującymi zarządzeniami Rektora PRz. Zgodnie z Zarządzeniem nr 22/2014 Rektora PRz z dnia 21 lipca 2014 r. (Załącznik 3.10) w sprawie archiwizacji prac kontrolnych studentów oraz słuchaczy studiów podyplomowych.

Sposób prowadzenia dokumentacji z przebiegu studiów określa Zarządzenie nr 38/2013 Rektora PRz z dnia 13 września 2013 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów prowadzonej w formie elektronicznej przy wykorzystaniu Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (Załącznik 3.11). Sposób archiwizacji prac dyplomowych określa Zarządzenie nr 83/2017 Rektora PRz z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie zasad i trybu wykonywania oraz archiwizacji prac dyplomowych na Politechnice Rzeszowskiej (Załącznik 3.12) w myśl, którego wydrukowana forma pracy dyplomowej jest archiwizowana wraz z teczką akt osobowych studenta w archiwum Uczelni i przechowywana przez okres 50 lat. Archiwizacja elektronicznej formy pracy dyplomowej odbywa się za pomocą systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD), zintegrowanego z USOS.

Na zakończenie procesu kształcenia efekty uczenia się sprawdzane są poprzez przygotowanie pracy dyplomowej oraz złożenie egzaminu dyplomowego. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem określonego zagadnienia naukowego prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta w zakresie studiowanego kierunku, która może przybrać formę pracy pisemnej. Student taką pracę składa w formie zwartej drukowanej i elektronicznej. Ocena z pracy dyplomowej jest średnią ocen opiekuna i recenzenta powołanego przez Dziekana. Egzamin dyplomowy składa się z dwóch części: część I - weryfikacji efektów uczenia się oraz część II - obrony pracy dyplomowej. Podczas pierwszej części studenci odpowiadają ustnie na trzy wylosowane pytania spośród listy zagadnień podanych uprzednio do wiadomości studentów. Obrona pracy składa się z krótkiej prezentacji oraz odpowiedzi na pytania z zakresu pracy. Ostateczny wynik studiów jest określany jako średnia ważona na podstawie wyniku toku studiów, oceny z pracy dyplomowej i pozytywnych ocen z obu części egzaminu dyplomowego. Na podstawie wyniku ustala się ocenę ukończenia studiów wyższych. Szczegółowe zapisy dotyczące metody sprawdzania efektów i ustalania oceny końcowej znajdują się w Regulaminie studiów wyższych na PRz (Załącznik 3.8).

Warunkiem zaliczenia praktyki jest wywiązanie się z zadań wskazanych w ustalonym programie praktyki oraz wyznaczonych przez osobę odpowiedzialną za ich realizację ze strony zakładu pracy. Po ich zakończeniu student jest zobowiązany dostarczyć w określonym terminie do Kierownika praktyk studenckich następujące dokumenty, tj. Zaświadczenie o odbyciu praktyki wystawione przez zakład pracy, Ocenę praktykanta wystawione przez opiekuna praktyk oraz Raport z przebiegu praktyki przygotowany przez studenta. Na podstawie przedłożonych dokumentów i rozmowy ze studentem, Kierownik praktyk studenckich dokonuje weryfikacji osiągnięcia przewidzianych efektów uczenia się i wystawia ocenę, którą wprowadza do systemu USOS na koniec właściwego semestru. Niezaliczenie praktyki przez studenta jest jednoznaczne z niezaliczeniem semestru, w którym praktyka powinna być realizowana. Należy zaznaczyć, że Kierownik praktyk studenckich przeprowadza wrywkową kontrolę przebiegu praktyk. W przypadku nieuzasadnionej nieobecności studenta na praktykach, może ona zostać niezaliczona.

Wszystkie źródła informacji, są wykorzystywane przez kierownictwo Wydziału do bieżącego doskonalenia programu kształcenia na kierunku. Szczególnie istotne znaczenie w doskonaleniu

programów odgrywają wyniki wizytacji prowadzonej przez Polską Komisję Akredytacyjną. Wszelkie zalecenia i sugestie są uwzględniane niezwłocznie.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> Rozwijająca się kadra naukowo-dydaktyczna. Jeden z największych stopni umiędzynarodowienia kierunku finanse i rachunkowość z pośród wszystkich kierunków studiów prowadzonych na Politechnice rzeszowskiej. Nowocześnie wyposażone laboratoria, doskonała infrastruktura, bogate zasoby biblioteczne. Poziom zaangażowania i wiedzy studentów – studentami kierunku finanse i rachunkowość są absolwenci szkół ponadgimnazjalnych z najwyższymi ocenami maturalnymi. Indywidualne podejście do studenta. 	<ul style="list-style-type: none"> Warunki płacowe kadry naukowo-dydaktycznej. Coraz mniejsze możliwości pozyskania młodej, dobrze rokującej kadry naukowej.
Czynniki zewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> Dynamiczny rozwój regionu podkarpackiego. Powstawanie nowych i rozwój istniejących w regionie przedsiębiorstw. Rosnące w regionie zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu finansów i rachunkowości. Możliwość współpracy z instytucjami naukowymi. Możliwości pozyskania zewnętrznych środków finansowych w celu uatrakcyjnienia procesu kształcenia. 	<ul style="list-style-type: none"> Zjawisko migracji młodych osób z regionu podkarpackiego. Trudności w pozyskaniu środków na rozwój infrastruktury badawczej. Niż demograficzny. Niskie wynagrodzenia pracowników oraz środki na badania naukowe

DZIEKAN
WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA

dr hab. Marcin Jurgilewicz, prof. PRz

(Pieczęć uczelni)

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

REKTOR

prof. dr hab. inż. Tadeusz Murkowski

(podpis Rektora)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I				
	II				
	III				
	IV				
II stopnia	I		69		60
	II				
jednolite studia magisterskie	I				
	II				
	III				
	IV				
	V				
	VI				
Razem:			69		60

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	...				
	...				
	...				
II stopnia	...				
	...				
	...				
jednolite studia magisterskie	...				
	...				
	...				
Razem:					

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861)².

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 – 120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	1470/1110
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	63
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	87
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	69
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	12
Wymiar praktyk zawodowych	480
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne³

Moduły zajęć związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych			
Nazwa modułu zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Przedmioty ogólne			
Podatki	Wykład/Ćwiczenia	60/33	5
Rachunkowość zarządcza	Wykład/Ćwiczenia	60/21	4
Język obcy specjalistyczny	Lektorat	45/36	6

² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

³Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Zaawansowana rachunkowość finansowa	Wykład/Ćwiczenia	60/36	5
Prognozowanie i symulacje finansowe	Wykład/Ćwiczenia/ Laboratorium	45/33	4
Ubezpieczenia w zarządzaniu ryzykiem	Wykład/Ćwiczenia	30/21	2
Arkusze kalkulacyjne w finansach i rachunkowości	Laboratorium	30/18	2
Praktyka	Zajęcia praktyczne	480/480	10
Praca dyplomowa	-	-	20
	Razem:		58
Specjalność 1			
Rachunkowość i controlling			
Strategiczna rachunkowość zarządcza	Wykład/Ćwiczenia	30/21	4
Rachunkowość budżetowa	Wykład/Ćwiczenia	45/27	4
MSSF	Wykład/Ćwiczenia	30/21	3
Zaawansowany controlling finansowy	Wykład/Laboratorium	60/30	5
Informatyczne programy finansowe	Laboratorium	30/18	2
Controllingowe rachunki kosztów	Wykład/Ćwiczenia	45/30	4
Badanie sprawozdań finansowych	Wykład/Ćwiczenia	30/21	2
Rachunkowość w szczególnych sytuacjach	Wykład/Ćwiczenia	30/21	3
Rachunkowość korporacji	Wykład/Ćwiczenia	30/21	2
	Razem:		29
Specjalność 2			
Finanse przedsiębiorstw i instytucji			
Ubezpieczenia finansowe	Wykład/Ćwiczenia	30/21	2
Finanse korporacji	Wykład/Ćwiczenia	60/33	5
Optymalizacja źródeł finansowania	Wykład/Ćwiczenia	45/27	4
Bankowość inwestycyjna	Wykład/Ćwiczenia	45/27	5
Fuzje i przejęcia	Wykład/Ćwiczenia	30/21	3
Informatyczne programy giełdowe	Laboratorium	30/18	3
Analiza fundamentalna	Wykład/Ćwiczenia	30/21	2
Finanse behawioralne	Wykład/Ćwiczenia	30/21	3
Pośrednictwo ubezpieczeniowe	Wykład/Ćwiczenia	30/21	2
	Razem:		29
	Razem:		87

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁴

Nie dotyczy

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁵

Na Wydziale Zarządzania są oferowane zajęcia w języku obcym z większości przedmiotów objętych programem studiów na kierunku finanse i rachunkowość (warunkiem uruchomienia takich zajęć jest odpowiednia liczba chętnych studentów), jednak z braku zainteresowania taką formą zajęć prowadzone one są tylko dla studentów obcokrajowców studiujących na WZ w ramach programu Erasmus+. Studenci kierunku finanse i rachunkowość z Ukrainy oraz Wietnamu studiują w języku polskim. Wykaz modułów prowadzonych w języku angielskim przedstawia tabela 6.1.

Tabela 6.1. Zajęcia w języku angielskim, które są w ofercie dla studentów zagranicznych.

No.	Subject	ECTS	Description
1	Advertising	5	Advertising in promotion mix. The process of communication in marketing. Formulation of advertising strategy: mission, market, money, message, media, measurement . Online advertising. Psychological models of advertising.
2	Brand management	5	Strategic aspects of branding, brand identity and positioning, creating and sustaining brand identity, corporate brands and product brands, managing brands over marketing segments, building brand loyalty.
3	Coaching	6	Coaching as method of human development support: concepts, models and principles; Coaching and other personal or organizational support professions (mentoring, training, therapy, consulting); Coaching as a profession: core coaching competencies, standards and code of ethics; Coaching tools and techniques.
4	Commercial and Customs Law	5	Discussion of commercial law issues, in particular issues related to the law of commercial companies, as well as commercial contract law. This is preceded by an analysis of issues related to the concept of entrepreneur, legal forms in which entrepreneurs can appear in the economic turnover, registration and registration of entrepreneurs and commercial activities.
5	Commercial Law	4	Discussion of commercial law issues, in particular issues related to the law of commercial companies, as well as commercial contract law. This is preceded by an analysis of issues related to the concept of entrepreneur, legal forms in which entrepreneurs can appear in the economic turnover, registration and registration of entrepreneurs and commercial activities.
6	Consumer Behaviour	4	Introduction to and key concepts within the field of consumer behaviour. The underlying concepts include: consumer behavior definition, consumer in marketing 3.0 and marketing 4.0, consumer decision process, identify and explain factors which influence consumer behaviour, demonstrate how knowledge of consumer behaviour can be applied to marketing.
7	Control and Internal Audit	4	Definition of Control and Internal Audit, the Code of Ethics, Risk Management process in the organization (includes identification, evaluation and hierarchization of the risk), control mechanisms in the organization
8	Corporate Social Responsibility	4	Introduction to Corporate Social Responsibility: Potential Business Benefits-Triple bottom line, Human resources, Risk management, Supplier relations; Criticisms and concerns-Nature of business; Motives; Misdirection. Trajectory of Corporate Social Responsibility in Poland and UE. Corporate Social Responsibility - ISO 26000. Corporate Social Responsibility and Small and Medium Enterprises (SMEs) in UE. Corporate Social Responsibility and Public-Private Partnership (PPP) in UE. Legal Aspects of CSR. Corporate Social Responsibility in Globalizing world: Corporate Social Responsibility Voluntary Guidelines. Corporate Social Responsibility - Companies.

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

9	Cost Accounting	6	Introduction to and key concepts within the field of cost accounting. The underlying concepts include: essence of cost in corporate, elements of cost, classifications of cost, cost allocation to products, Activity-Based Costing, cost information for special decision making.
10	Cost Accounting and Controlling	6	Introduction to and key concepts within the field of cost accounting and controlling. The underlying concepts include: 1. essence of cost in corporate, elements of cost, classifications of cost, cost allocation to products, cost information for special decision making, 2. essence of financial controlling in corporate, budgeting (components of the budget, budget processes, variance analysis), reporting for managerial decisions making.
11	Distribution Channels	5	Introduction to and key concepts within the field of distribution channels. The underlying concepts include: 1) distribution as a subsystem of logistics and marketing instrument, 2) functions and types of distribution channels, 3) distribution intermediaries, 4) basic problems of decision-making in the area of distribution, 5) the essence of inter-organizational relationships (cooperation and conflicts) in the distribution channels.
12	Econometrics	6	OLS method; GLS method; The evaluation of econometric models; Dynamic Models; Introduction to Time Series Models; Introduction to Panel Models
13	Economy and Environment	4	Environment: A key to competitive advantage of organization; General overview of major legislations like Environment Protection Act 2020 Climate and Energy Package; Introduction and Definition of Environment: Significance of Environment; Management for contemporary managers, Career opportunities; Environmental issues relevant to UE, Sustainable Development, The Energy scenario; Global Environmental concerns: Global Warming, Acid Rain, Ozone Depletion, Hazardous Wastes, Endangered life-species, Loss of Biodiversity, Industrial/Manmade disasters, Atomic/Biomedical hazards, etc.- how do they influence on bussiness; Concepts of Ecology: Ecosystems and interdependence between living organisms, habitats, limiting factors, carrying capacity, food chain, etc.; Scope of Environment Management, Role & functions of Government as a planning and regulating agency (Environment Quality Management and Corporate Environmental Responsibility Environmental Management Systems (formal and informnal) e.g according to ISO 14001, ISO 5000;., EMAS, CSR - Management and Audit Methodology; Monitoring and Targeting (EMT); Efficiency, Integrated Management Systems - Total Quality Environmental Management, ISO-14000, EMS certification).
14	E-logistics	4	Logistics - origins and definition. Logistics activities and fields. Supply Chain Management. The process of Supply Chain Management. E-logistics process. Distribution strategy.
15	Engineering Graphics	6	Become familiar with the AutoCAD user interface. Understand the fundamental concepts and features of AutoCAD. Use the precision drafting tools in AutoCAD to develop accurate technical drawings. Present drawings in a detailed and printing them in correct scale.
16	Entrepreneurship	4	1) Overview Of Entrepreneurship: Definitions, Roles and Functions/Values of Entrepreneurship, History of Entrepreneurship Development, Role of Entrepreneurship in the National Economy, Functions of an Entrepreneur, Entrepreneurship and Forms of Business Ownership Role of Money and Capital Markets in Entrepreneurial Development: Contribution of Government Agencies in Sourcing information for Entrepreneurship. 2) Business Plans And Importance Of Capital To Entrepreneurship: Preliminary and Marketing Plans, Management and Personnel, Start-up Costs and Financing as well as Projected Financial Statements, Legal Section, Insurance, Suppliers and Risks, Assumptions and Conclusion, Capital and its Importance to the Entrepreneur, Entrepreneurship And Business Development: Starting a New Business, Buying an Existing Business, New Product Development, Business Growth and the Entrepreneur Law and its Relevance to Business Operations. 3) Women's Entrepreneurship Development, Social entrepreneurship-role and need, EDP cell, role of sustainability and sustainable development for SMEs, 4) UE Environment for Entrepreneurship: key regulations and legal aspects, role and responsibilities of various government organisations, departments, banks etc., role of State governments in terms of infrastructure developments and support etc., public private partnerships, Credit Guarantee Fund, 5) Effective Management of Business: Issues and problems faced by micro and small enterprises and effective management of M and S enterprises (risk management, credit availability, technology innovation, supply chain management, linkage with large industries), exercises, e-Marketing. 6)Achieving Success In The Small Business: Stages of the small business life cycle, four types of firm-level growth strategies, Options – harvesting or closing small business,s Critical Success factors of small business.
17	Environmental Management	4	Environment: A key to competitive advantage of organization; General overview of major legislations like Environment Protection Act 2020 Climate and Energy Package; Introduction and Definition of Environment: Significance of Environment; Management for contemporary managers, Career opportunities; Environmental issues relevant to UE, Sustainable Development, The Energy scenario; Global Environmental concerns: Global Warming, Acid Rain, Ozone Depletion, Hazardous Wastes, Endangered life-species, Loss of Biodiversity, Industrial/Manmade disasters, Atomic/Biomedical hazards, etc.- how do they influence on bussiness; Concepts of Ecology: Ecosystems and interdependence between living organisms, habitats, limiting factors, carrying capacity, food chain, etc.; Scope of Environment Management, Role & functions of Government as

			a planning and regulating agency (Environment Quality Management and Corporate Environmental Responsibility Environmental Management Systems (formal and informal) e.g according to ISO 14001, ISO 5001;, EMAS, CSR - Management and International Audit Methodology; Monitoring and Targeting (EMT); Efficiency, Integrated Management Systems - Total Quality Environmental Management, ISO 14000, EMS certification and registration). How to implement environmental management systems - step by step.
18	Ethics in Management	4	(1) theoretical: for understanding what is the ethics and what are the ethical theories; eudajmonizm, utilitarianism, ethical relativism, personalism, ethics of values; Human Rights; (2) methodological: what the ethics can be using in practice, also in management; ethical problems in management (recruitment, communications, organizational culture and climate, employee evaluation, company restructuring, etc.); different contexts, e.g. financial and personal, Social Responsibility of Business; (3) practical: ethical problems in management and their solutions - specific cases from organizations functioning.
19	European integration	6	The course includes the following topics: <ul style="list-style-type: none"> • European Union? How could you understand European integration? • "Together we have power" - do we have more integration or particular interest? • How EU can stimulate investment and creating jobs? • Energy security in the EU. • Climate change in the EU. • The relationship between EU and Russia Federation. • Which direction should choose Ukraine? • Migration - the potential or the problem of the EU? • A deeper economic and monetary Union? • The EU politics towards Africa. • E-mobility as a new global race? • Could the EU be a stronger global actor? • Do we need big market? Integration between EU and USA.
20	Financial Accounting	5	Introduction to and key concepts within the field of financial accounting. The underlying concepts include: <ol style="list-style-type: none"> 1. The nature of accounting, management accounting and financial accounting, the users and usefulness of accounting information. 2. The financial statements: the balance sheet, the profit and loss account, the cash flow statement - their essence and basic elements. 3. Financial statement analysis. 4. The financial accounting and businesses decisions.
21	Financial Controlling	6	Introduction to and key concepts within the field of financial controlling. The underlying concepts include: essence of financial controlling in corporate, budgeting (components of the budget, budget processes, variance analysis), reporting for managerial decisions making.
22	Financial Mathematics	5	Simple and compound interest; Present value and future value; Annuities; Loans schedules of repayments; Investment appraisal; Valuation of securities
23	Fundamentals of Waste Management	4	The subject presents fundamental issues related to waste management, particularly the concept of circulating economy, the cradle-to-cradle concept and the definition of eco-innovation.
24	Information Technology in Logistics	4	Introduction to and key concepts within the field of IT in logistics. The underlying concepts include: data, information and knowledge management, basics components of computer system and computer system and peripheral devices classification. Moreover, the issues of cloud computing, as well as EDI and RFID solutions for logistics are provided. Finally, the elements of designing and operating on-Internet of Things solutions are elaborated on.
25	Institutions and Sources of EU Regulations	4	The notion of EU. The character, aims and tasks of EU. The genesis and the historical development of European Communities. Institutions of European Communities. sources of community law. Structural principles of the community law. Basic features of the community law: the principle of the autonomy, the principle of the priority (of the precedence, the supremacy), the principle of direct applying the principle of the direct effectiveness (of direct effect). Protection of basic rights in community law. Applying community law by member states (interpretation of the domestic law in the context of EU law, decentralization of applying the principle of the full effectiveness of the EC law, the protection of the individual rights, the problem of the procedural and organization autonomy of membership states. Legal protection in European Community: European Court of Justice, Court of First Instance, Chambers of Court (competences). Kinds of direct complaints. Accusatory legitimation. Preliminary rulings of ECJ. Incidental control of norms. The control of international agreement. Temporary law protection. Common law in domestic courts.
26	Internal Audit	4	definition of Internal Audit; the Code of Ethics, Risk Management process in the organization (includes identification, evaluation and hierarchization of the risk)
27	International Marketing	6	Introduction to and key concepts within the field of international marketing. The underlying concepts include: the impact of cultural, social, political and economic factors on marketing strategie, standardization and adaptation of international marketin activities and marketing mix

			strategies of companies on international markets.
28	Logistics	6	Logistics preliminary information. Supply chain logistics management. The importance of logistics distribution. Production management in logistics. Reverse Logistics. Inventory management. Discussion of the relationship between the individual logistics' subsystems.
29	Logistics and Supply Chain Management	4	Logistics & Supply Chain Management. Dynamics of SCM. World-class best practices in SCM. Procurement and Outsourcing Strategies. Customer Relationship Management and Information Technology in SCM. SCM Performance Measures.
30	Logistics of Procurement, Production and Distribution	5	Concepts of logistics and distribution. Planning for logistics. Production planning. Procurement and inventory decisions .Operational management.
31	Macroeconomics	6	National Income and product accounts; Economic growth; Money and banking, Inflation, Financial markets; Government and fiscal policy; Unemployment; International trade and international finance
32	Management Accounting	5	Introduction to and key concepts within the field of management accounting. The underlying concepts include: essence of cost in corporate, elements of cost, classifications of cost, cost allocation to products, cost-volume-profit analysis, pricing decisions, financial information for managerial decision making.
33	Marketing Plan	4	Knowledge and ability to apply the principles of the marketing plan. The education module includes the essence and steps of marketing planning process. Developing skills of using the knowledge to develop a marketing plan. The essence of marketing plan. Stages of marketing planning process. The steps of marketing planning process of a chosen company. Planning, implementing, evaluating, and reviewing of the result.
34	Innovation Management	6	Innovation will not be restricted to creativity and new technical ideas, but also take organizational aspects into account. The course is committed to providing an opportunity to learn to use some tools and news ways of thinking which are better suited to addressing complex problems and opportunities inherent in organisations today. In terms of method, the course will promote interactions between students and the teacher. Before each session, students will be expected to have read a chapter and/or article. During classroom sessions, students will work in groups to answer specific questions, and discuss what they have learned. Concepts and ideas will be illustrated with concrete examples. The students will be able to: 1) Understand the role of innovation and technical change in enterprise and national level economic performance 2) Understand the technological, human, economic, organisational, social and other dimensions of innovation 3) Explore and better manage the effects of new technology on people and work systems 4) Demonstrate that the effective management of technological innovation requires the integration of people, processes and technology 5) Recognize opportunities for the commercialization of innovation
35	Managing Sales Team	6	Sales in marketing mix. The process of selling and buying. Formulation of sales strategy. Organising of sales effort. Sales force recruitment and selection. Motivation of salesperson. Evaluation and control of the sales program.
36	Means of Transportation	6	General characteristics of means of transport. Road means of transport. Resistance of movement, fuel consumption, operating costs. Low and zero emission vehicles. Rail means of transport. Water means of transport. Air means of passengers and cargo transport. Mode selection criteria of kind of means of transport. Directions of development of the means of transport - world tendencies.
37	Methods and Techniques of Quality Management	4	Introduction to and key concepts within the field of methods and techniques of quality management. Quality management field includes management methods and analytical techniques, whose subject are pro-quality activities. Concepts of quality in organizations are based, in principle, either on norms and standards or on the concept of Total Quality Management. Selected methods of quality management are introduced, e.i. ISO 9001 standard, PDCA/PDSA improvement cycles and Kaizen. Selected techniques of quality management are introduced, e.i. Pareto chart, flowchart, cause and effect diagram (fishbone diagram), FMEA (Failure Mode and Effect Analysis) and QFD (Quality Function Deployment). The underlying terms include: quality, quality management, quality management system, Total Quality Management and Kaizen.
38	Organisational Behaviour	4	The course focuses on concepts and theories related to group dynamics, team development, organisation and leadership and lays a foundation for further discussion and analysis of aspects of leadership and organisational behaviour in contemporary organisations. Course topics: Nature and scope (features) of organisational behaviour. Effective communication within organisation. What is an effective way to communicate within an organisation? The role of motivation in organisational behaviour. Contemporary theories of motivation within organisation. Stress and well-being at work. How does employee stress affect the organisation? Influence processes in organisations: power, politics, leadership. The impact of leadership on organisational performance. Managing transitions: organisational culture and change. Building organisational culture that

			stimulates creativity and innovation. Relationships and partnerships within organisation. Partnerships: frameworks for working together. The importance of building strategic partnerships and relationships. How to build strategic partnerships & relationships? Managing cultural diversity. Diversity, diversity management, multiculturalism and cross-culture within organisation. Organisational conflicts: causes, effects and remedies. Conflict management in organisations. Conflict and negotiation in larger business organisations.
39	Persuasion in Communication	6	During the course student will learn not only the psychological, neurobiological or sociological point of view on persuasion but the core of the course is to teach students how to persuade in any situation or how to prevent from being manipulated. Lots of techniques will be shown.
40	Press, Radio and Television Law	4	1. Introduction to the problems of intellectual property protection. Historical development of intellectual property protection. The essence and meaning of intellectual property. Legal tradition of intellectual property protection and its doctrinal assumptions. Historical development of national and international protection measures. Current state of intellectual property protection development. 2. Sources of intellectual property. Intellectual and industrial property rights protection system. Berne Convention on copyright. The Stockholm Convention establishing WIPO. Roman Convention on the Protection of Performers, Producers of Phonograms and Broadcasting Organizations. The TRIPS Agreement. WTO agreements. Federal Paris Convention. The European Patent Convention. EU Patent Convention. 3. The concept of press law, radio and television. The nature, tasks and objectives of the press law, radio and television. Sources of the press law, radio and television 4. The Act on Access to Information. public. Ethics of the journalist profession. 5. Protection of intellectual property in Poland and in the European Union. Shaping European standards in the field of protection of rights. Protection of intellectual property in the functioning of the single market; issues of fair competition. 6. Claims for infringement of intellectual and industrial property rights. Violation of industrial and intellectual property. Civil law liability. Criminal responsibility. Administrative responsibility. 7. Limitation of exclusive rights. Exclusive right. Priority for exclusivity. Cancellation and expiration of exclusive rights.
41	Process Designing	6	1. Functional and process orientation in management, process approach, stages of enterprise process maturity. 2. Logistics processes and systems, definitions and classification, process models and standardization. 3. Process design, definition of design, tasks design, methods of design, process organization rules, principles of process organization in time, cycle time, serial, parallel and parallel-serial process organization, process design. 4. Process parameters, attributes, metrics, timing, timeliness, quality, cost, productivity, efficiency, bottlenecks, process monitoring. 5. Process improvement, process management, process control. 6. Process mapping, formalisms for mapping, Visio diagrams, IDEF methodology, ASME, FMEA of process, BMPP – Building of process flow model; 7. Process simulation – Process statics and dynamics, definitions of computer simulation, types, advantages and disadvantages. 8. Simulation models validation and verification, experiments, statistical distributions, simulation software (Enterprise Dynamics, Dosisim, Flexsim).
42	Process Management	5	Process approach in the organization, steps in the process approach, benefits of process management, types of processes, mapping of process.
43	Project management	6	Introduction to and key concepts within the field of project management, especially: IPMA approach, PMI methodology, PRINCE2 methodology, AGILE approach. The underlying concepts include: description of project excellence and maturity, definition of projects, programs and portfolios, different points of view on the project lifecycle model and organizational contexts of projects. Moreover, during the course there are described different techniques and methods of project initiating, planning and controlling, among others: stakeholder analysis, risk analysis, goals defining, work structuring and scheduling, resource allocation analysis, budgeting, earned value analysis, etc.
44	Psychology of Communication	6	Ways of social perception, conditions of communication, verbal and non-verbal communication, emotions and attitudes in communication, sexual differences, efficiency factors and psychological skills in communication, causes of conflicts and barriers in communication, ways of conflict solving and negotiations
45	Psychology of Management	4	Place of psychology of management in the fields of psychology, ways of cognition functioning (types of mind, knowledge, intelligence, emotional intelligence), personality (the Big Five Theory and also self-concept and self-esteem), groups and group's phenomena, motivation and ways of motivation, characteristics of interpersonal communication, conflicts and dealing with conflict, decision making, stress and coping with stress, styles of management.
46	Public	6	Introduction to and key concepts within the field of public administration, especially: Public

	administration management		Administration, New Public Management, New Public Governance. The underlying concepts include: description of the role of public institutions in economy, definition of public services, different points of view on the process of competition between territorial units. Moreover, during the course there are described different approaches to management in public organizations, like: process management, project management, task budgeting, territorial marketing, etc.
47	Public relations	4	The concept of marketing communication's tools. Corporate public relations and marketing public relations. Public relations' definitions, functions and goals. Public relations strategy. Public relations methods and techniques: media relations, internal relations. Lobbying. Sponsoring. Crisis management. Event marketing. Corporate identity and corporate image. Examples of organizations that implemented public relations in their strategy. The concept of marketing communication's tools. Corporate public relations and marketing public relations. Public relations' definitions, functions and goals. Public relations strategy. Public relations methods and techniques: media relations, internal relations, lobbying, sponsoring, crisis management. Event marketing. Corporate identity and corporate image. Examples of organizations that implemented public relations in their strategy. Corporate public relations and marketing public relations, public relations' definitions, functions and goals, public relations strategy, public relations methods and techniques (media relations, internal relations, lobbying, sponsoring, crisis management, event marketing, corporate identity and corporate image.
48	Quality management	5	On the courses, the following subjects are taught: Basic concepts of quality, quality controlling, consultation, quality assurance, total quality management, scientists who contribute to quality management, statistical quality management and service quality. 1) The concept of quality , the concept of quality control , Basic Topics in Quality 2) Factors Effecting Quality, Quality Sizes, Costs of quality 3) Based on Quality Concept: Consultation, Quality Controlling, Quality Security and Total Quality Management 4) Quality Gurus: Juran, Deming, Ishikawa, Crosby, Fiegenbaum ve Taguchi's Contributes in Quality Management 5) Definition of Total Quality Management and Basic Rules, Continuous Improvement, Customer-Focused, Leadership of Top Management, Quality Culture 6) Counteracting Approach, Measure and Statistic, Personel Training, Cooperation with Suppliers, Join the Managing and Using Tools, 7) Culture Concept, Culture of Organization, Quality Culture and Values, 10) Importance of Leadership in Quality Management, Strategical Quality Leadership and Leadership Theroies and Importance of Motivation in Quality Management, Motivation Theroies, 11) Education Concept, Education and Organizational Improvement, In-Service Training, Education Types, Education in Quality Management, Determine the Education Needs 12) In Quality Improvement Statistical Quality Controlling, Tally Diagram, Histogram 13) Pareto Analysis, Cause and Effect Diagram, Scatter Plot, Control Table 14) Flow Charts and Brain Storming 15) Service Product, Differents of Product and Service, Services Classification, Importance of Quality in Services, Defination of Service Quality, Characteristics of Service Quality, Quality Components
49	Self-presentation	4	This course prepares students for a variety of academic and other situations in which formal presentations are required. Topics will include cultural conventions and speech, perceptions of others, verbal and nonverbal messages, and techniques of oral presentation and persuasion. Students will learn how to research, outline, and deliver short, informal presentations as well as longer speeches. Another goal is to expand student's abilities with computer mediated communication in order to better prepare them for future interviews and presentations online.
50	SMEs Management	5	The course has two main perspectives on SMEs – an internal perspective where the managing of SMEs is in focus, and the external perspective that looks at SMEs in their roles in economic development. Topics include: definition of SMEs; international comparison according to the GEM report (Global Entrepreneurship Monitor); competitive advantage in SMEs; strategic management for SMEs; corporate governance for competitive advantage in SMEs; managing people in SMEs; innovation in SMEs; diagnosing SME performance; networking among SMEs; SMEs and added value generation and the role of the SME sector in economic development; cultural aspects on SMEs; Polish SMEs and SMEs within Podkarpackie Voivodeship.
51	Standardisation and Quality Management Systems in Logistics	4	Standardisation and Management Systems in Logistics. Quality Policy/ Quality Management System Documentation. Evaluation of the selected Quality Politics, Quality Management Principles, Process Approach. Mapping of processes.
52	Statistics	5	Compilation and presentation of statistics data. Descriptive statistics (measurement of position, variability, asymmetry and concentration). Elements of the theory of estimation. Testing statistical hypotheses. Testing non-statistical hypotheses. Correlation and regression analysis
53	Strategic	6	Introducing Strategy; The Environment – The Macro-environment, Industries and Sectors; The

	management		Environment – Industries and Sectors, Strategic Capability – VRIN and value chain, Strategic purpose, Culture, Business strategy, Corporate strategy and diversification, International strategies, Mergers, acquisitions and alliances. Organizing Strategy Implementation.
54	Strategic Management Fundamentals	4	Contemporary business models – concepts, examples, contingencies of business models developments. Organization’s purposes, aims and targets. Value based management. Stakeholders and their expectations, value for stakeholders, managing by values, social responsibility. Methods of strategic analysis of organization’s environment. Methods of strategic analysis of organization’s resources and competences. Competitive (business) strategies and development (corporate) strategies. Performance measurement and strategy implementation. Complex analysis of strategy creation and implementation process – students teams’ presentations
55	Trade and International Freight	5	The concept of fairs and exhibitions, their typology and functions, trade fairs and exhibitions in the company's marketing communication system, managing, planning and preparing participation in fairs. International trade and exhibitions.
56	Waste Management	5	The subject presents fundamental issues related to waste management, particularly the concept of circulating economy, the cradle-to-cradle concept and the definition of eco-innovation.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty dołączone do raportu samooceny

- 2.I.1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861).
- 2.I.2. Obsada zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
- 2.I.3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
- 2.I.4. Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia odpowiednio z podstaw opieki pielęgniarstwa lub podstaw opieki położniczej, sporządzoną wg następującego wzoru:
- 2.I.5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.

Spis załączników finanse i rachunkowość II stopień

1. Załącznik 1.1. Decyzja Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie uruchomienia studiów II stopnia na kierunku finanse i rachunkowość.
2. Załącznik 1.2. Strategia Politechniki Rzeszowskiej.
3. Załącznik 1.3. Skład Rady Biznesu przy Wydziale Zarządzania.
4. Załącznik 1.4. Uchwała Rady Wydziału Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej nr 14/2015 z dnia 13 maja 2015 r. w sprawie uchwalenia strategii rozwoju Wydziału Zarządzania na lata 2015-2024.
5. Załącznik 1.5a. Macierz powiązania kierunkowych efektów uczenia się z modułowymi (zajęciowymi) efektami uczenia się dla II stopnia kierunku finanse i rachunkowość – Sp.1.
6. Załącznik 1.5b. Macierz powiązania kierunkowych efektów uczenia się z modułowymi (zajęciowymi) efektami uczenia się dla II stopnia kierunku finanse i rachunkowość – Sp.2.
7. Załącznik 1.6a. Opinia Stowarzyszenia Księgowych w Polsce.
8. Załącznik 1.6b. Rekomendacja Polskiej Izby Biegłych Rewidentów.
9. Załącznik 2.1. Zarządzenie nr 27/2019 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia liczebności grup studenckich poszczególnych rodzajów zajęć dydaktycznych.
10. Załącznik 2.2. Ramowy program praktyk studenckich dla kierunku finanse i rachunkowość na Wydziale Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej
11. Załącznik 2.3. Zarządzenie nr 4/2013 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 23 stycznia 2013 r., w sprawie zasad organizacji praktyk dla studentów Politechniki Rzeszowskiej.
12. Załącznik 2.4. Wykaz podmiotów, które zadeklarowały chęć przyjęcia studentów na praktyki.
13. Załącznik 3.1. Uchwała Nr 43/2018 Senatu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie ustalenia warunków oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2019/2020.

14. Załącznik 3.2. Uchwale Nr 85/2018 Senatu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie dostosowania uchwały 43/2018 Senatu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie ustalenia warunków oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
15. Załącznik 3.3. Uchwale Nr 33/2019 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały 85/2018 Senatu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie dostosowania uchwały 43/2018 Senatu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie ustalenia warunków oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
16. Załącznik 3.4. Zarządzenie nr 17/2019 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 14 maja 2019r. w sprawie powoływania komisji rekrutacyjnej, zakresu obowiązków i zadań związanych z rekrutacją na studia wyższe oraz zasad wynagradzania
17. Załącznik 3.5. Zarządzenie nr 19/2019 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 14 maja 2019 r. w sprawie powołania Międzywydziałowej Komisji Rekrutacyjnej na czas prowadzenia rekrutacji na studia wyższe na rok akademicki 2019/2020.
18. Załącznik 3.6. Uchwałą nr 86/2018 Senatu PRz z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad przyjmowania na studia na Politechnice Rzeszowskiej laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego w latach akademickich od 2019/2020 do 2022/2023.
19. Załącznik 3.7. Uchwałą nr 28/2016 Senatu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 19 maja 2016 r., w sprawie określenia szczegółowych zasad przyjmowania na studia na Politechnice Rzeszowskiej laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego w latach akademickich od 2017/2018 do 2020/2021.
20. Załącznik 3.8. Uchwałą nr 52/2019 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu studiów wyższych w Politechnice Rzeszowskiej
21. Załącznik 3.9. Uchwałą nr 51/2019 Senatu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie dostosowania organizacji potwierdzania efektów uczenia się do wymagań określonych w ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
22. Załącznik 3.10. Zarządzenie nr 22/2014 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 21 lipca 2014 r., w sprawie archiwizacji prac kontrolnych studentów oraz słuchaczy studiów podyplomowych.
23. Załącznik 3.11. Zarządzenie nr 38/2013 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 13 września 2013 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów prowadzonej w formie elektronicznej przy wykorzystaniu Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów.
24. Załącznik 3.12. Zarządzenie nr 83/2017 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie zasad i trybu wykonywania oraz archiwizacji prac dyplomowych na Politechnice Rzeszowskiej.
25. Załącznik 3.13. Procedura antyplagiatowa oraz zasady archiwizowania prac w systemie APD na Wydziale Zarządzania.
26. Załącznik 3.14. Losy absolwentów.
27. Załącznik 4.1a. Osiągnięcia dydaktyczne Wydziału Zarządzania.
28. Załącznik 4.1b. Aktywności pracowników i studentów Wydziału Zarządzania.
29. Załącznik 4.2. Działalność naukowa Wydziału Zarządzania PRz.
30. Załącznik 4.3. Działalność Kół Naukowych.
31. Załącznik 4.4a. Zarządzenie nr 48/2013 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 5 grudnia 2013 r. w sprawie Regulaminu parametrycznej oceny nauczycieli akademickich Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza.
32. Załącznik 4.4b Zarządzenie nr 40/2015 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 21 października 2015 r. w sprawie zmian w Regulaminie parametrycznej

- oceny nauczycieli akademickich Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza oraz ogłoszenia jednolitego tekstu regulaminu.
33. Załącznik 4.4c. Zarządzenie nr 34/2018 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie zmian w Regulaminie parametrycznej oceny nauczycieli akademickich Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza.
 34. Załącznik 4.4d. Zarządzenie nr 67/2018 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 4 grudnia 2018 r. w sprawie zmian w Regulaminie parametrycznej oceny nauczycieli akademickich Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza.
 35. Załącznik 5.1. Ankieta organizacji studiów
 36. Załącznik 5.2. Ankieta organizacji studiów - uzupełnienie
 37. Załącznik 7.1. Wykaz zagranicznych konferencji naukowych, w których uczestniczyli pracownicy Wydziału Zarządzania PRz.
 38. Załącznik 8.1. Regulamin przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów PRz – Załącznik do Zarządzenia Nr 56/2017 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 29 września 2017 r. w sprawie wprowadzenia na Politechnice Rzeszowskiej Regulaminu Przyznawania Świadczeń Pomocy Materialnej dla Studentów i Doktorantów Politechniki Rzeszowskiej.
 39. Załącznik 8.2. Zarządzenie nr 36/2019 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 17 lipca 2019 r. w sprawie wprowadzenia na Politechnice Rzeszowskiej Regulaminu świadczeń dla studentów Politechniki Rzeszowskiej.
 40. Załącznik 8.3. Zarządzenie nr 55/2017 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 28 września 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania wsparcia w ramach dotacji budżetowej na zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia.
 41. Załącznik 8.4. Zarządzenie nr 37/2017 Rektora Politechniki Rzeszowskiej w z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie trybu i zasad przeprowadzania ankietyzacji i hospitacji zajęć dydaktycznych.
 42. Załącznik 8.5. Zarządzenie nr 23/2018 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 18 maja 2018 w sprawie zmiany zarządzenia nr 37/2017 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie trybu i zasad przeprowadzania ankietyzacji i hospitacji zajęć dydaktycznych.
 43. Załącznik 10.1. Zarządzenie Nr 1/2014 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 27 stycznia 2014 r. w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów Politechniki Rzeszowskiej.
 44. Załącznik 10.2. Zarządzenie nr 21/2014 Rektora PRz z dnia 4 lipca 2014 r. w sprawie oceny programów kształcenia i weryfikacji efektów kształcenia.